

Večja pošti:

za celo leto naprej . . . K 30—
za en mesec . . . K 250
za Nemčijo ololetno . . . K 34—
za ostalo inozemstvo . . . K 40—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 28—
za en mesec . . . K 230
V upravi prejemam mesečno . . . K 2—

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7—
za Nemčijo ololetno . . . K 9—
za ostalo inozemstvo . . . K 12—

SLOVENE

Inserati:

Enostopna petlirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročitih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostopna petlirvsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvenem ne-
dolge in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravišškega telefona št. 186.

Za Ercegbosno.

Dunaj, 10. avg. 1917.

Jugoslovanska interpelacija o bosanskih razmerah v avstrijskem državnem zboru je po več ko enem mescu našla odmeva v Sarajevu, v palači dež. šefa Sarkotića. Dolgo je to trajalo, a trajno tam doli tega niso mogli prenesti. Gospod Sarkotić je poslal potom svojega glasila »Bosnische Post« v javnost članek, kjer zagovarja delovanje bosanske vlade. Zagovor seveda ni zagovor, ker mora priznati nasilja, ki so se ondi vršila nad lastnimi deželani. S tem pa Sarkotić ni še zadovoljen. Dunajska »Reichspost« od srede zvečer se zopet peča z razmerami v Bosni in Hercegovini, in sicer na način, da nam ni težko ugotoviti, odkod je dobila dotični članek. Seveda tudi tu članek ne more izpodbiti niti ene točke jugoslovanske interpelacije. Zato moramo ugotoviti, da stoji pribita naslednja glavna dejstva jugoslovanske interpelacije:

Začetkom vojske je tedanji žalostno zasloveli deželni šef odpravil v Bosni vse državljanske in človeške pravice. Nedolžne ljudi so zapirali v Arad, mnogo so jih postrelili kot talce. Potiorek je organiziral bande, obstoječe iz najslabših elementov, ki so potem med prebivalstvom izvrševale posilstva, rope, umore, tatvine, požige.

Kontrola deželnega zbora se je Potiorek iznebil, ga razpustil, da je gotov del uradništva mogel delati, kar je hotel. Posledice tega so: zlorabe oblasti, poverjenja in goljufije od strani raznih uradnih organov.

Brez deželnega zbora je vlada protipostavno pobirala višje davke, ne da bi se bila čutila vezano od deželnega zbora sprejeti proračun.

To je odtujilo ljudstvo vladi in zaupanje v pravično vodstvo je omajano. Vsled prehranjevalnih odredb, ki jih izdajajo birokratje od zelene mize, ljudstvo trpi lakoto in umira gladu. To je mogoče v Bosni, kjer je dežela sama na sebi bogata dovolj, da se prehrani.

To so dejstva, ki jih navaja interpelacija naših poslancev, in teh dejstev ni izpodbil še noben članek iz sarajevske deželne hiše.

Zajec pa tiči v drugem grmu! Ne gre toliko za izpodbijanje navedenih dejstev, marveč bolj za to, preprečiti, da bi bosansko ljudstvo prišlo do besede. »Reichspostin« članek opetovano sicer priznava potrebo, da pride bosanski narod do večje besede v javnem življenju, a to vsakokrat že v naslednjem stavku s potrebnimi »aber« in »jedoch« zopet preklinja. Ovca cela in volk sit — to tudi tu ne more biti.

Priznavati moderna načela o političnih pravicah ljudstva in narodov, zraven pa dokazovati, da edino za Bosno to ne more veljati — tudi to oboje se ne rima.

»Stari gresi so, ki se morajo za nje pokoriti monarhija in obe deželi . . . Bosna in Hercegovina sta deželi, katerih zgodovina dokazuje, da more popolna preizobrazba prebivalstva, šeg in navad ter življenjskega naziranja glede dela izkoristiti sile, ki jim jih je podarila narava. Dvigniti kulturo ljudstva, jo spraviti v pravi tir — to je moglo v teku desetletij, kar pripadajo habsburški državi, iz obeh dežel napraviti bisere, dokler bi se bili držali temeljnega pogoja, da je treba ljudstvo voditi, ki samo sebe samostojno ne more vladati, dokler ni zmožno stopiti na pravo pot. In ljudstvo samo tega ni zmožno — okolnost, da na zunaj s tem dejstvom slepe, je zločin, ki se mora maščevati na deželi in državi ter se bo tudi maščevala.« Tako »Reichspostin« članek, ki se na to jezi, češ da nastopajo v imenu Bosne ljudje, ki jih nihče ni pooblastil, da govore v imenu celega ljudstva. In vendar so se našla trobila, ki so vložila v zakonodajnih zastopih monarhije naročene interpelacije ter povzročila mnenje, da iz teh ali onih ust govori celo ljudstvo, v nasprotju z golo resnico. To gre precej odkrito na naslov Jugoslovanskega kluba. Kako bo ta obračunal s tem članekarjem — je njegova stvar. Omejim se na te-le opombe!

Ljudstvo še ni zrelo! To je glavni tenor tega članka! Si je li mogoče misliti iz uradnih ust večje nezaupnice celemu birokratskemu sistemu, ki je blizu 40 let paševal v Bosni? V teku 40 let, v teku več ko ene človeške dobe ta sistem ondotnega ljudstva ni znal in mogel prav vzgojiti! In danes naj ta argument pomaga vzdržavati ta sistem proti elementarnim principom modernega parlamentarnega vladanja, ki ga ne priznavajo danes le Angleži in Nemci, marveč tudi Turki in Kitajci. To, kar danes zagovarja »Reichspostin« članek, je absolutizem z vsemi njegovimi najodurnejšimi posledicami, ki je toliko gorja povzročil v Avstriji in v Bosni. Jerobstvo nad narodi ni vzgojna sila, le zaupanje rodi zaupanje.

Očividno je gotovim krogom silno neljubo, da se na Dunaju tako intenzivno pečajo z bosanskim vprašanjem. Kdo za Boga izmed odgovornih vladnih činiteljev pa je poznal Bosno in njeno prebivalstvo. Kdor se je hotel točno informirati, je moral potovati doli. Nujna potreba se kaže, da naša avstrijska vlada pozna razmere v Bosni in Hercegovini. To bo mogoče le na ta način, da v ministrskem predsedstvu dobe veččaka in poznavalca teh razmer. Tak mož, ki bi imel smisla za ta del naše

države, bo vlado gotovo znal bolje informirati o ondotnih prilikah, ko kdo drugi, ki ima interes na tem, da prikrije, kar se mu ne zdi primerno, da bi izvedeli drugi činitelji, posebno, če so ti na Dunaju.

Druga nujna zadeva je sklicanje bosanskega sabora. V Sarajevu se ga sicer boje in pravijo, da bo to državi škodljivo. Z vsa odločnostjo moramo pibiti, da bosanski sabor ne bo ukrenil ničesar, kar bi nasprotovalo interesom dinastije. Te tolažbe pa seveda gospodarjem v Sarajevu ne moremo dati, da bo bosanski sabor molčal nad krivicami, ki so se godile. In še nekaj bi bosanski sabor naredil, češar se v Sarajevu in tudi v Budimpešti boje: Jugoslovansko deklaracijo bi bosanski sabor proglasil za svojo — ono deklaracijo, kjer Jugoslovani izjavljajo, da hočejo vsi biti združeni pod habsburškim žezlom — v eno celoto!

Na del mohamedancev naslanjajo gotovi ljudje še svoje upe. To je tisti manjši del jugoslovanskega naroda muslimanske vere, ki še vedno živi — ono duševno življenje ko pred 40 leti, ko je sultan gospodaril v Bosni, ko narodna misel ni še objela vseh plasti bosanskega ljudstva. O tem delu pač res veljajo besede »Reichspostinega« članekarja, ki jih obrača na ves naš bosanski narod, ko pravi: »Vollständige Durchbildung der Bevölkerung, der Sitten und Gebräuche und der Lebensanschauung in Bezug auf Schaffen und Wirken.« Lahko pa rečemo, da med mohamedanci ravno tako vstaja narodna zavest, ko med katoličani in pravoslavni. Pretežni del mohamedancev dobro ve, kje je njegov prostor!

Jugoslovanska deklaracija je prevzela in objela vse plasti našega naroda v Bosni in Hercegovini. S tem bodo gospodje moral računati, radi ali neradi. Kdor bo računl s tem dejstvom, bo dinastiji storil neprimerno veliko uslugo in korist v blagor celote. Kdor pa bo branil absolutizem, bo izpodbijal, kar je zdravega in dobrega. Prvo pomeni privlačno silo vseh Jugoslovancev k Habsburžanom, drugo pa netenje in podžiganje instinktov vznevoljene ljudske duše, ki nima nikjer duška in si ga išče na način, ki je škodljiv obstoj države; to bi bila gojitev tihe duševne anarhije na znotraj, na zunaj pa bi bilo vse mirno, kakor si more to želeli najzagrizenejši birokrat, dokler ima na razpolago silo in moč.

Jasno je: Pridobivajte zaupanje tega dobrega našega naroda z zaupanjem in ljubeznijo. Absolutizem pa nima ne srca, ne ljubezni, zato z njim naroda ne boste vzgojili.

Čutimo se dolžne ne le svojemu narodu, marveč tudi državi in dinastiji, da čisto

in odločno nastopamo za prave koristi Bosne in Hercegovine in našega naroda, ki tam doli biva. Jugoslovanski poslanci so to vprašanje sprožili in je ne bodo pustili izpred oči, ker več ko ena birokratska glava so koristi narodove, države in krone. Ne neodgovorni elementi delujejo skupaj z Jugoslovanskim klubom, marveč od naroda izveljeni poslanci — do sedaj po krivici in protipostavno razpuščenega bosanskega sabora — dva člana predsedstva dr. Sunarić in dr. Dimović v prvi vrsti. Če kdo, je od naroda izvoljeni zastopnik poklican skrbeti za narod. In kje naj ti zastopniki v puščavi ondotnih razmer drugje iščejo zaslombe ko pri svojih krvnih bratih na podlagi jugoslovanske deklaracije z dne 30. maja 1917.

Gospodarij Bosne! Kolesa se vrté, mlini meljejo, pravica prihaja na dan — tudi v Bosni!

Italijanske impertinence.

»N. Zür. Ztg.« poroča 9. avgusta: »Corriere della Sera« piše o rešitvi jugoslovanskega vprašanja in o posledicah, ki bi jo imela rešitev za Italijo. Med tremi hipotezami: Da ostanejo Slovenci in Hrvati še dalje v avstrijski državni zvezi, da se ustanovi samostojna slovensko-hrvatska država ali pa da se pridružijo Srbiji, prihaja za Italijo pravzaprav samo zadnja rešitev v poštev. Pripadnost obeh narodnosti k Avstro-Ogrski vsebuje za Italijo neprestano ogrožanje tistih ozemelj, ki jih hoče po vojni združiti s seboj. Samostojna slovensko - hrvatska država bi zaradi svojih jadranskih aspiracij po vsej priliki iskala zaslombe pri centralnih velesilah in ne pri mali Srbiji. Če želi Italija, da bi se obe navedeni narodnosti združili s Srbijo, stori to v prvi vrsti zato, ker ta rešitev ne povzroča velikih težav in nevarnosti ter nudi večje nade za mirno bodočnost. V to svrhu bi se morali vsakakor izpolniti gotovi predpogoji. Obveznosti, ki jih je četverosporazum sprejel nasproti Italiji, imajo prednost pred vsemi drugimi, ker ima Italija vsled značaja svoje intervencije posebno in neprelomljivo pravico do plačila. To plačilo obstaja v uresničitvi italijanskih zahtev v Adriji. Tega načela se mora Italija trdno držati. Proti zahtevam Jugoslovancev, v kolikor se ne križajo z italijanskimi zahtevami, pa naj se ne upira. Četverosporazum je dolžan, da zavrne prekomerne zahteve krškega dogovora, in Italija mora vztrajati na tem, da četverosporazum spomni zastopnike Jugoslovancev na resničnost, da bodo sklepe četverosporazuma glede Adrije spoštovali. O tem treba trdno in jasno govoriti z zavez-

LISTEK.

Poljsko gledališče v Ljubljani.

Sinoči smo imeli v gledališču prvič goste poljskega gledališča iz Krakova. Vojna nam jih je prinesla. Mesec dni so se mudili na soški bojni črti in na povratku v domovino so se dotaknili Ljubljane.

Igrali so »Grube riby« Baluckega (Težke ribe), veseloigro, tridejanko, prototip onih starejših komedij, ki jih zre človek vedno rad na odru: Igra, protigrigra, zamenjava oseb, brez posebnih zapletljivajev, a vendar vse tako priščno, toplo, realno. Cel večer je šel tako naglo mimo nas, da smo v posameznih trenutkih skoraj pozabili, da se vse godi le na odru. Posebno so očarali gledalce przori med starim Onufrijem in njegovo dobrosrčno ženo Dorotejo, ki sta prava Filemon in Baucis idile domačega prijaznega zakončaja.

Igrali so pogodili svoje vloge mojstersko. Značaji so bili zarisani, da so kar dihal življenje. Niti sledu o kaki gledališki pozi, vse naravno, neprisiljeno, življenja polno.

»Težki ribi« kapitalist Wistowski

(g. Vladislav Konarski) in stari nadušljivi sodni svetnik Pagatowicz (g. Viktor Bieganski) sta vzbudila naravnost salve smeha. Vlogi sta bili v dobrih rokah in nič ni motilo, da je g. Bieganski starega, že itak smešnega sodnega svetnika na posameznih mestih mogoče še preveč komikiral. Zborno je zadel tip starega, karikaturalnega hišnega sluga Filipa g. Boleslav Mierzejewski. Istotako so dobro igrali gg. Brzeski Nowakowski. Gdč. Helena Swiencicka je bila v vlogi Helene za gospodično Vando vred naravnost vzor prebrisane navne institutke.

Višek vsega večera pa so tvorili brezdvomno g. Josip Trzywdor, ki je igral dobrodušnega starega Onufrija, gdč. Zofija Czaplinska v vlogi njegove prijazne žene Doroteje in gdč. Helena Pawlowska kot njihova vnukinja institutka Vanda. Vloge so bile res mojstersko in v polni meri umetniško pogode-ne, značaji kot izklesani, nikjer pretirani. G. Josip Trzywdor, gdč. Helena ska najdejo komaj enakovrednih umetniških moči v najboljših dunajskih gledališčih.

Včerašnji večer je pokazal jasno, kako visoko stoji poljska gledališka umetnost. Tu je človek spoznal melodičnost poljskega jezika.

Galerija in balkon sta bila polna,

drugi prostori žal le srednje obiskani. Za reklamo je bilo pač samo en dan časa in ljudje so si že prej napravili načrte za izlete v lepo nedeljo.

»Grube ryby« (Težke ribe) so kome-medija, ki bi morala biti na vsak način stalno v repertoarju bodočega oživljenega našega slovenskega gledališča.

Za Hrvati, Čehi — gostje poljskega gledališča in človek nehoti zasanja o tistem času, ko dobimo nazaj tudi naše gledališče.

Naši junaški cesarski streliči.

Izredni duh in bravura naših bataljonov ni nikomur bolj znana kakor meni.

Pri vsem tem je moja dolžnost kakor brigadirja cesar. strelcev, če častnikom in moštvu posebno poudarjam in dokazujem, da sta oba bataljona v tej važni bitki reprezentanta slave njihju polkov, ki se je s tem naskokom za nov list obogatela. Mnogo oči gleda na nas!

Vsak naj stori kar največ more — ne trajte preveč časa v sprednjih italijanskih postojankah, druga — naša stara postojanka — je naš cilj.

To povelje sta dobila prvi bataljon cesar. strelskega polka št. I. (major Ladislav Forbelsky) in pa tretji bata-

ljon cesarskega strelskega polka št. II. (major Karel baron pl. Buol), ki ju je njihju brigadir polkovnik pl. Sloninka poleg oddelkov pešp. št. 57. in saperjev določil in pripravil, da spet osvoje Ortigaro. In ta ukaz jim je dal moč in cij, zakaj vedeli so, da se je moralo posrečiti, kar je kdaj v tej svetovni borbi na čelo cesarskim strelcem postavljeni in oboževani poveljnik hotel doseči . . .

Deseta soška bitka je bila za italijansko armado izgubljena. Torej je skušala — kakor so ujetniki pripovedovali — napraviti sunek čez strmine in pečine med pokrajino sedmih občin in Val-sugano v smeri proti Tridentu, da bi že vendar enkrat nezadovoljnemu zaledju kaj uspeha pokazala. V začetku so Italijani imeli srečo. Vdrl so v naše postojanke na zapadnem pobočju Ortigare in so se tam po svoji spretnosti utrdili. Cesarski lovci jih imajo pregnati.

Le dolina jih je ločila od nasprotnikov, ko so cesarski strelski bataljoni v noči na 25. junija 1917 čakali povelja za napad. Preživi trenutni bliski raket morajo zadostovati, da se v temno noč potopljena kamenita ortigarska puščava preišče, ter izsledi smer napada, postojanka nasprotnikova in pa svet. Tesno pričakovanje je ležalo na četah, ki so imele izvršiti napad. Preblizu je bil so-vražnik, samo besedica, nepreviden mi-

niki. Ko bo zadoščeno italijanskim zahtevam, se Italija ne le ne bo upirala ustanovitvi jugoslovanske države, marveč ji bo nudila v bodočnosti svojo podporo.

Lugano, 11. avgusta. (K. u.) Nekateri italijanski listi se zelo trudijo, da bi prevzeli avstrijske Jugoslovane in Srbe s pretvezo, da prijateljsko čutijo z njimi. A »Corriere della Sera« je pa le mimogrede izdal, da misli Italija odnehati le tam, kjer prenehajo italijanske zahteve, ki obsegajo zemljo z Dalmacijo vred tako v političnem kakor tudi v gospodarskem oziru in ki hočejo prepustiti cel Balkan. Iz lista »Italia« se razvidi, da snubitev Jugoslovancev podpirajo tako v Londonu kakor tudi v Rimu.

Italijansko impertinenco ravno tako odločno zavračamo, kakor italijansko ponudbo. Nihče izven Avstrije nima pravice z nami razpolagati — kje pa hočemo biti, to kažejo slovenske pesti na bojiščih.

Hrvatski sabor.

Hrvatski sabor zboruje dalje. Kar je bilo v saboru važnejših izjav in predlogov, smo priobčili. Zadnje dni se pa hrvatski sabor odlikuje po gorostasnem besedičenju. Mi slovenski narod preveč spoštujemo, da bi mu dajali za duševno hrano vsa natolcevanja, ki se čujejo sedaj ob krik in psovkah v hrvatskem saboru. »Združene Hrvatske« si hrvatsko slovenski narod pač ne predstavlja take, kakor se kaže sedaj v hrvatskem saboru. Kje so pač tiste skrivne spletke, ki aranžirajo in povzročajo v sedanjem času v hrvatskem saboru take prizore, take izbruhe strasti?

Stranka prava in Slovenci.

Iz govora poslanca Horvata v hrvatskem saboru posnemamo sledeče: Dočim je koalicija hvalila Skerlecza, a Starčevićeva stranka bila pasivna, je delala stranka prava skupno s Slovenci, da kaj doseže tudi pri kompetentnih faktorjih. Stranka prava je od Slovencev prejela navodila, a stala je na stalšcu edinstva Hrvatov in Slovencev. Sam Ante Starčević je imenoval Slovence »planinskim Hrvatom«. Slovenci so ga pošiljali k visokim osebnostim. V »Hrvatsko« so sicer sprejeli članek nekega politika, ki je imenoval Slovence balast, ali s tem niso istovetili. (Wilder: Zakaj ste proti »Jugoslovanskemu klubu«? — Peršič: Slovenci so največji južni Slovani. Sprejeli so to ime brez pritiska Srbov.) Slovenci so se nazvali južnim Slovanom zaradi dveh Hrvatov, ki hočeta biti Srba. Njih veseli, da delajo Hrvati in Slovenci na istem temelju. Sprejeti nočejo izjave »Jugoslovanskega kluba«, ker je že itak v njihovem programu. Oni ne zahtevajo Bačke in Banata, kakor ni tega zahteval niti Radič. V izjavi »Jugoslovanskega kluba« ni nikjer, da se priznavajo Srbi kot političen narod. (Peršič: Ali obstoji slovenski narod? — Horvat: To so Hrvati.) Slovenci nas bodo podpirali, da poderemo nagodbo.

Hrvatski sabor

je sprejel v seji v sob. indemnitetno predlogo. Zboroval bo le še nekaj dni, nato se sabor zaključil. Sestane se zopet dne 18. septembra.

Mandat Imbre pl. Hideghethyja,

izvoljenega pri zadnjih volitvah v Hrtkovcih v Slavoniji in bivšega hrvatskega ministra je bil proglašen vsled sklepa imuni-

tetnega odbora v seji z dne 10. t. m. za neveljavnega.

Notranja politika.

»Jugoslovanski klub« in uradniški ministri.

Mariborska »Straža« pravi: »Ako bi pa bilo imenovano uradniško ministristvo, v katerem bi zasedla dva jugoslovanska uradnika dva portfelja, bi se to zgodilo pač docela brez sodelovanja »Jugoslovanskega kluba«. Umevno je pač le to, da bi »Jugoslovanski klub« z drugačnimi čuvstvi stal nasproti vladi, v kateri bi bila dva Jugoslovana, nego je stal doslej nasproti vladam, v katerih še nikdar nismo imeli zastopnika.«

Dr. pl. Seidler o združitvi Čehov in Slovkov.

Dopisniku »Pester Lloyd« je glede na zahtevo čeških poslancev o združitvi Slovkov s Čehi izjavil: Samoobsebi umljivo je in izvzeto od vsake diskusije, da moramo spoštovati suverenost in nedotakljivost ogrske države, kakor tudi hočemo, da se spoštuje in čuva naša suverenost in nedotakljivost, in da je izključeno, da bi posegali v državnopravne razmere Ogrske.

Boji z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. avgusta. Uradno: Rusi in Rumuni so včeraj popoldne severno od Focsani z močnimi silami zopet besno napadali deloma s krdeli 20. vaobrambi odbile sovražnikove. Borbe ob celov. Nemške divizije so v zmagoviti sti Ojtoz se uspešno nadaljujejo. Avstrijske in nemške bojne sile so prodrle do na višine južno in vzhodno od Očne; branilci so iztrgale jarek za jarkom. Bolj proti severu se položaj ni posebno izpremenil.

Načelnik generalnega štaba.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. avgusta. Uradno: Naši zavezniki so zopet vrgli severnozahodno od Focsani sovražnika nazaj. S težkimi izgubami za sovražnika so se izjalovili vsi njegovi poizkusi, da bi to pozorišče razbremenil z napadi množic. močnimi silami je napadel tudi sovražnik v ozemlju pri Ojtozu južno od Crozesca z močnimi silami; mestoma je dvanajstkrat naskočil; a vsi njegovi napadi so se zrušili pred našimi črtami. Šopronjski konvedni pešpolk št. 18 se je posebno odlikoval. Zahodno od Očne naši napadi z uspehom napredujejo. Vzeli smo Crozesca in Slanic; naše čete se bližajo dolini Trotus. — Severno-vzhodno od Vame v Bukovini se je izjalovilo več ruskih sunkov na naše višinske postojanke.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 11. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Nič novega.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa.

Rusi in Rumuni so nastopili z zelo močnimi silami, ki so naskočile do sedemkrat postojanko Suzita, ki smo jo vzeli; obupno so napadali, da bi bili zopet priborili izgubljena tla. Vsak sunek se je zrušil na črti naših hrabrih čet. Dan je stal sovražnik neenavredno težke krvave žrtve; pridobil jim ni ničesar.

dirajo proti sovražnim postojankam. Razdalja do njih je majhna, in vendar tako dolga v težkem sovražnem ognju!

Zdaj razsvetli italijanski metalec ognja predrtjo postojanko. Zereč bencin brizga v debelem curku proti junaškim cesarskim strelcem I. n II. Trenutek obstanejo in otrpnejo vrli planinski kmetje, da v prihodnjem trenutku s podvojeno srditostjo pretečejo vrzel, ki so jo lastni metalci ognja naredili in s poslednjim strelom lastne artiljerije že gledajo iz oči v oči sovražniku. Italijanske strojnice skušajo še zadnji hip rešiti situacijo. Ali rokoborba konča njih poizkus. Slednji cesarski strelec je cel junak. Tu iztrga par mož trdovratnim braniteljem top, tam prazni čokat Inodolec s kopitom in bajonetom kaverno, tretji obrača ravnokar ugrabljeno italijansko strojnico proti napadajočim rezervam. Samo deset minut so se bojevali in že pade na stotine ujetnikov skozi italijanski zapiralni ogenj nazaj.

Ali zdaj pride najtežje. Še predno so se mogle razstreljene talijanske postojanke pripraviti v obrambo, se prične z elementarno silo sovražni razbičajni ogenj, ki ima pripraviti protinapad. Nekriti morajo cesarski strelci v tem peklu zdržati, prenašati nove težke izgube. Telefonske naprave so že davno

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 11. avgusta. Veliki glavni stan:

Na vzhodu smo napredovali proti dolini Trotus in severno od Focsani.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Nobenih posebnih dogodkov.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa.

Nemške in avstrijske divizije so si priborile južno od doline Trotus nadvladajoče višinske postojanke in vas Crozesca. Proti našim četam, ki so prodirale južno od doline Ojtoz, je poslal sovražnik v ogenj sveže sile, ki so krvavele v večkrat ponovljenih ljutih protinapadih ne da bi bile kaj dosegle.

Bojna skupina maršala pl. Makkonsena.

Borbe severno od Focsani trajajo dalje. Rusi in Rumuni so tudi včeraj med Seretom in železnico v Adjudul Nou napadali z močnimi silami naše črte. Nobene padli zemlje nismo izgubili. Krepki napadi nemških čet so potisnili sovražnika zahodno od železnice proti severu in severozahodu z najkrvavejšimi izgubami zanj povodom njegovih brezuspešnih protisunkov. Od 6. avgusta smo ujeli na tem bojišču nad 130 častnikov in nad 6650 mož, zaplenili 18 topov in 61 strojnih pušk. Od Sereta do Donave so v primeri prejšnjih dni s topovi izdatno močnejše streljali. Ob izlivu Buzaula smo odbili ruski napad.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 12. avgusta zvečer. Veliki glavni stan:

Uspešni napadalni boji na vzhodu so bili v dolini Trosul in severno od Suzite.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

8. avgusta. Zahodno bojišče. Sovražnik je napadel v smeri Vladimira Volinskega po pripravi z ognjem topov in min naše postojanke pri vasi Semerucka; del postojank je vzel. Rezerve, ki so prihitale, so ga pa vrgle in vzvznak položile. Zahodno od Zbaraža pri vasi Ivačev je potisnil sovražnik naše stráže nekoliko nazaj. Naše čete so vrgle sovražnika pri izlivu Zbruča v Dnjester s krepko ofenzivo v hišnem boju iz vasi Boriskovce in Vigode kakor tudi z višin jugozahodno od vasi Vigoda. Ujeli smo 7 častnikov in 300 vojakov in zaplenili štiri strojne puške.

Sovražniku se je posrečilo, da je vdrl v naše jarke jugozahodno od mesta Seret, a naš protinapad je položaj zopet vzvznak.

Rumunsko bojišče. Med cesto, ki vodi v Kimpolung in goro Lamuntelu, je sovražnik napadal; večinoma smo ga odbili.

Ponoči na 8. t. m. so se naše čete, ki so držale pokrajino na obeh straneh kimpolungske ceste, umaknile nekoliko proti vzhodu. Sovražnik je 7. t. m. trdovratno napadal med železnico Focsani-Meresesti in reko Seret in je potisnil naše čete severno od Bisigesti.

Na ostali bojni črti so streljali s puškami.

Rumunsko uradno poročilo.

9. avgusta. V odseku med Dnjestrom in Moldavo so se ustalili Rusi na prej dolo-

čeni obrambni črti, ki se nahaja nekaj kilometrov zahodno od Marmonice in vzhodno od Radavca. Ruske čete se drže zahodno od Gurahumore, v odseku med Moldavo in Bistrico na višinah desnega brega Bistrice. Od gore Stega do Putne na zahodni meji Moldave se ni nič izpremenilo. Ob Putni, v odseku med železnico in Seretom je zapustil sovražnik po besnem obstreljevanju s krogli, ki so razvijale dušljive pline, prve jarke, ki smo jih zapustili, prisiljeni po plinu. Borba se v tem odseku nadaljuje. Ob Seretu in ob Donavi streljajo s puškami in s topovi.

10. avgusta. Naše čete so odbile na raznih točkah rumunske bojne črte v Bukovini, ob Dnjestru, v Moldavi in Trotušom vse sovražne napade na raznih točkah; sovražnik je izgubil vsled protinapadov ujetnike in strojne puške. V odseku med dolinama Trotus in Putna poizvedbe patrulj, ogenj pušk in slab ogenj s topovi. Boji se bijejo ob Putni, južno od Marasesti, med železnico in Seretom. Ogenj ruske pehote je sestrelil sovražno letalo pri Marasesti; letalec je mrtev, opazovalec ujet. Na ostalem pozorišču nič važnega.

Prodiranje na vzhodu.

Dunaj, 11. avgusta. (K. u.) Vojni tiskovni stan: Med Seretom in Prutom je poizkušal sovražnik v približno 10 km široki dolini, da bi z vztrajnimi napadi zopet pridobil, kar je izgubil. Marsikje je napadel sedemkrat. V Oitoški dolini so napredovali zavezniki do zahodnega roba Crozesca, na severu pa do kraja Slanic. Rumuni so se zelo žilavo branili; umikajo se proti Arbori le korakoma. Južno od Radavca smo odbili napad dveh ruskih bataljonov kljub zelo močni sovražni pripravi s topovi.

Pri Omuzry je naše topništvo zadržalo ruski zrakoplov.

Bukovinčani podpirajo zelo lojalno vojake in orožnike. Prebivalci iz kraja Košestie zahodno od Črnovic so pripeljali oprostilnim polkom prostovoljno deset voz živil; njih zgledu je sledilo veliko krajev. Posebno se zanimajo prebivalci z vsemi dogodki, ki so v zvezi z nastopom vlade cesarja in kralja Karla, ker niso Rusi dopuščali o tem skoraj nobenih poročil.

Berlin, 11. avgusta. Wolff javlja: Dne 10. avgusta se ni na vzhodnem pozorišču od Vzhodnega morja do Sučave skoraj nič zgodilo. V dolini Solke in Moldave smo premagali žilav odpor sovražnika in smo napredovali. Sovražniku smo iztrgali na obeh straneh doline Trotus več višinskih postojank. Odbili smo krvavo močne protinapade na Mgr. Casinului in Resbolui. V odseku Suzita so pomnožili Rusi in Rumuni svoje krvave izgube zadnjih dni.

Naši uspehi na rusko-rumunskem bojišču.

Dunaj, 12. avgusta. (K. ur.) Vojni tiskovni stan: Čete zaveznikov so se včeraj zopet sijajno bile. Rumuni so poizkušali prodirati proti desnemu krilu napadalnega prostora ob Seretu. Izvajali so z znatnimi silami protinapade, a prostora niso nikjer pridobivali; njih krvave izgube so bile zelo zadatne. Neka nemška divizija je sama odbila sedem protinapadov, nato je skupno z drugimi silami še sama napadla. Protinapad je popolnoma uspel. Popoldne smo vzeli Tizito, lastne čete so sledile sovražniku do železnice Marasesti—Pancu. Nemške čete, ki so nastopale čez Tifesti, so tudi zadele severnozahodno od Tifesti na močan sovražni odpor in na ponovne protisunke, katere smo vse odbili. Naši zavezniki tudi tu napredujejo.

V ozemlju Oitoza je izvedel sovražnik včeraj z močnimi silami protisunek. Naše preizkušene divizije so odbile do večera 12 napadov z nad vse krvavimi izgubami za sovražnika. Pred našo bojno črto leži tisoč mrtvih Rumunov. Posebno se je odlikoval v bojih šopronjski konvedni pešpolk št. 18, ki se je izredno hrabro in junaško bil. Sovražnik ni pridobil niti koraka. Severno od tam so dosegle naše čete izhodni rob Grozesca, kolodvor Slanic in korakajo v dolino Trotusul. V Bukovini smo tudi odbili vse napade Rusov. Sovražnik je imel povsod le izgube, ne da bi bil kaj dosegel.

Dvanajst sovražnih protinapadov odbitih.

Berlin, 11. avgusta. Veliki glavni stan: Od Vzhodnega morja do Pruta nobenih posebnih dogodkov; le pri Dvinskem, v ovinku Stohoda, pri Husiatinu in pri Bojanu so streljali. Med dolinama Solka in Moldava smo odbili več sovražnih protisunkov. V krvi je obležal po dvakratni topovski pripravi izvedeni trikratni besni sovražni napad na višino Strmina. Sovražnik je imel izredno težke krvave izgube pri besnih protinapadih na obeh straneh Oitoza. Odbili smo tam do zdaj krvavo dvanajst sovražnih protinapadov. V našem ognju so tudi obležali tesno strnjeni sovražni naskakovalni valovi, ki so napredo-

gljaj, pa bi se bil imenitno pripravljen naskok lahko izjalovil. A v spominu na besede Najvyšjega vojnega poveljnika, ki je tirolskim domobranskim strelcem dal svoje ime, njim v slavo, domovini v blagor in njemu v veselje, je pa rastle zaupanje in uspeh.

Zjutraj ob polu treh je bilo. Iz rupe prileti prvi strel proti sovražniku. Kmalu drugi in tretji. Nato je pokalo vsevprek. In že prodirajo naši napadalci. Mirna tiha noč se izpremeni v žareč rjoveč pekel. Granate pokajo, šrapneli žarijo in kažejo namesto svetilnih raket cesarskim strelcem pot preko razdrapanega kamenitega morja.

Pot je težka. Iz ozkega prostora prodirajoči in stisnjeni bataljoni se morajo šele pri napadanju razprostrti v pajlačo. V njih polagoma rušeče se vrste padajo kamni in jekleni drobci, in jih kosijo italijanske strojne puške. Boj v gorovju je groznejši nego na ravnem polju. Nočna senca in svetlikanje strellov je slikalo nenavadne reflekse na kamenje. Grmenje granat se je mešalo s pokanjem skal v strašno kakofonijo. Oko in uho sprejema vtiske vse, ki globlje vplivajo kakor ne vem kje. Ali cesarski strelci so vsemu temu kos. V vrzeli, nastale v prvi vrsti, skočijo naslednji tovariši. V brezumni naglici pro-

uničene. Od mož, ki morajo biti poslani s poročili in povelji, padejo trije, preden pride četrti na svoj cilj. Z istim zaničevanjem smrti kakor častnik in prostak izvršujeta svojo službo duhovnik in zdravnik. Udeležila sta se bojnega viharja in izvršujeta svojo dolžnost v najbolj uničujočem sovražnem ognju.

Petkrat je ponehal sovražni razbičajni ogenj in italijanska pehota prične prodirati. Napad pa se vedno iznova izjalovi ob žilavi srčnosti cesarskih strelcev. Sredstev za boj v bližini in municije za malo orožje je zmeraj manj; ali vrti nosilci najdejo pot skozi gosti zapiralni ogenj v ospredje. V tem ognju skrivajo ranjence, pokopujejo mrtvece in odnašajo plen (28 topov in 54 strojnih pušk), če ga ne more takoj lastno moštvo uporabiti.

26 ur je razbijal Italijan na naše postojanke. Ali ves trud je zastoj pri »izborega duha in bravure« cesarskih strelskih bataljonov polk. pl. Sloninke. Feldmaršal baron Konrad pl. Hötzen-dorf je brzojavil: »Junaškim napadalnim četam in njihovim izvrstnim poveljnikom priskrbeno čestitke, za današnji sijajni uspeh vse priznanje in najtoplejša zahvala!«

Po »Österr.-ung. Kriegskorresp.«

vali severno od Oitoza, zahodno od Nice-nesci.

V besnih borbah severno od Focsani so dokazale naše čete svojo staro hrabrost. Izgube sovražnika so bile zopet težke.

Bern, 11. avgusta. (K. u.) »Neue Züricher Zeitung« izjava: Posebno važno ne samo z ozirom na splošen položaj na vzhodu, marveč tudi za splošen položaj je, kar so pridobile nemške in avstrijske čete v južnih vzhodnih Karpatih, kjer ogrožajo rusko rumunske postojanke med Seretom in gorami in za Seretom. »Züricher Post« opozarja, da opozarja tudi časopisje sporazuma zelo pesimistično na možnost, da bodo lahko popolnoma odrezani tisti rumunski in ruski oddelki, ki stoje v gorah.

Izpraznitev Besarabije.

Stockholm, 11. avgusta. (K. u.) Petrograjske mestne oblasti so naprosile notranjega ministra, naj ne dovoljuje zasebnikom potovati v Petrograd, ker primanjkuje živil. Iz Petrograda naj premore v druga mesta bolnišnice in več zavodov. »Ruska Volja« poroča, da izpraznjujejo Besarabijo.

Rumunski dvor in rumunska vlada v Rostovu.

Petrograd, 11. avgusta. (K. u.) Agentura: Komisarju začasne vlade v Rostovu ob Donu so naročili, naj poizve, če je mogoče, da se rumunski dvor in vlada nastanita v Rostovu.

Novi ruski poveljniki.

Petrograd, 11. avgusta. (K. u.) Agentura: Poveljnik jugozahodne bojne črte general Vlaniev je imenovan za poveljnika zahodne bojne črte, general Imokin, bivši načelnik generalnega štaba in poveljnik zahodne bojne črte, je pa imenovan za poveljnika jugozahodne bojne črte.

General Kaulbars umorjen.

Vojaškega poveljnika v Jekaterinoslavu generala Kaulbarsa so umorili. Tamošnji vojaški svet je na povelje provizorične vlade razpuščen.

Meje bodoče Ukrajine.

Ruski finančni minister Nekrasov je sprejel odposlanstvo ukrajinskega osrednjega sveta, s katerim se je razgovarjal o mejah bodoče Ukrajine. Zastopniki Ukrajine zahtevajo deset provinc: Kijev, Poltava, Podolija, Volinija, Černigov, Harkov, Jekaterinoslav, Herson, Tauris, Besarabija. Kjer je prebivalstvo mešano, naj odloči ljudsko glasovanje.

Odesa glavno mesto Rumunije. — Delavski in vojaški svet proti ofenzivi. — 6 generalov v Peter Pavlovi trdnjavi. — Zmede na ruski fronti. — Brusilov ne ve, zakaj da so ga odstavili. — Petrograd ogrožen. — Tajni odbori morilcev na bojišču. — Prejšnji morilec velikih knezov zdaj vojni minister. — Vojaška lga.

Iz Petrograda: Vse rumunske oblasti in državne blagajne so zapustile deželo. Naselile so se v Odesi; le nekaj ministrstev je še ostalo v Jašu. — V delavskem in vojaškem svetu so z vsemi proti štirim glasovom sklenili, naj se ofenziva ustavi. — V veleizdajalskem procesu generala Gurka so zaprli v Peter Pavlovi trdnjavi poleg Gurka še pet generalov. —

Iz Stockholma: Poročila z bojišča so zmedena. Listi objavljajo izjave raznih generalov, ki si popolnoma nasprotujejo. »Rusko Slovo« poroča, da je stavil Kornilov deset pogojev, predno je prevzel poveljstvo; a za zdaj ni mogoče preprečiti nadaljnjih porazov. Kornilovu gre predvsem za to, da reši blago. Armado preosnava z železno disciplino. — General Brusilov je rekel sotrudniku »Novega Vremena«, da ne ve, zakaj da so ga odslovili, ker ko je Kerenski zadnjič obiskal bojišče, ni bilo za to nobenega poviha. Brusilov je zelo vznemirljen, ker njegove zasluge za domovino tako poplačujejo. — Petrograjsko časopisje zelo opozarja na nevarnost, v kateri se nahaja Petrograd. »Novo Vreme« piše, da more le močan sunek zaveznikov preprečiti nemški sunek proti Petrogradu. — »Morningpost« upa, da bo močna osebnost Kornilova izboljšala položaj. Kornilov je prepodil z bojišča agitatorje in z brutalno strogostjo kaznuje vsaki prestopki proti disciplini.

Iz Stockholma: Novi vojni minister Savinkov je bil svojčas terorist, ki je izvedel napad na velikega kneza Sergija. — Rodzianko, pisatelj Andrejev in Plehanov so ustanovili ligo za izpolnjevanje vojaške dolžnosti. Z aptacijo je nakazalo ligi angleško veleposlaništvo 4 milijone funtov šterlingov, ameriško veleposlaništvo pa 3 milijone dolarjev.

Finske oblasti odstopajo. — Nad 3000 nemških vojnih ujetnikov pobegnili. — Rusi v Franciji morajo obleči vojaško suknjo. — Angleži zasedajo Estsko. — Zmerne ruske stranke pri občinskih volitvah podlegle.

Iz Stockholma: Finske deželne oblasti so odstopile. — Petrograjski listi

javljajo, da je pobegnili le majnika iz Rusije 3000 nemških vojnih ujetnikov. — Petrograjska vlada je zapovedala, da morajo v vojaško službo Rusi, ki bivajo v Franciji. — »Nyia Dagligh Allehanda« javlja: Anglija je nakupila velika posestva na Estskem. Ustali se namerava v provincah ob Vzhodnem morju in ustanoviti opirališče bojnih ladij na otokih Dagoe in Oesel. — Petrograjski listi javljajo, da so pri občinskih volitvah zmagali republikanci in socialni revolucionarji v 80 % vseh občin. Zmerne stranke s kadeti vred so podlegle.

Savinkov o preosnovi armade.

Petrograd, 11. avgusta. (K. u.) Agentura: Savinkov je izjavil v »Izvestijah«: Pred vsem bom skrbel, da se uvede v armadi zopet železna disciplina. Avtoriteto bodo zagotovile vladne komisije pri armadi, ki bodo nadzorovale upravo, avtonomijo armade in vojnopolitično življenje. O operacijah bo odločevalo edino vrhovno poveljstvo. Smrtne obsodbe bodo morale potrditi komisije. Rumunija sporazum zelo skrbi. Vojaški kritik »Tribune« pravi: Če se ne bo rumunska bojna črta pri Focsani držala, ne bo mogoče zabraniti, da ne zasede sovražnik še ostalega dela dežele.

Na novo vojske iz Rusije.

Kodanj, 13. avgusta. (K. u.) Iz Petrograda: Kerenski je pozval vse vojaške gubernatorje in armadne poveljnike, naj se ne ustrašijo nobenega koraka, da vzdrže red in disciplino v armadi. Sklenili so, da se bo ministrski svet pečal s čisto vojaškimi zadevami le 2 dni na teden, a vsak dan bo sklepal ministrski svet o dnevnih vprašanjih. — Več listov dvomi da bi vlada uspešno delovala. »Novoje Vremja« dvomi, da bi ostali zastopniki raznih strank v vladi trajni. Ravno tako sodi »Novaja Ziznj«, glasilo Maksima Gorkija, ki pravi, da vlada ne izpolnjuje pogojev pravih narodnih vlad in da se je dejansko ponovila le prejšnja vlada.

Angleška delavska stranka in stockholmska konferenca.

London, 11. avgusta. (K. u.) Konferenca delavske stranke, ki naj odloči, ali naj se angleški delavski zastopniki udeležijo stockholmske socialistične konference ali ne, se je sestala včeraj. Navzočih je bilo skoro 600 zastopnikov. Ruski zastopniki, ki so ravnokar v posetih v deželi alirancev, so bili istotako navzoči, dalje Artur Henderson, Ramsay Macdonald, Vandervelde, Hodge in drugi voditelji stranke. Prvi je govoril predsednik Pordy, ki je izjavil, da mir, ki ne jamči za popolno osvoboditev od agresivnega militarizma, nikakor ne zadostuje. Revolucija je morada za nekaj časa ruskim tovarišem otemnela veliko nalogo vojske, vendar pa je gotovo, da svoje težko pridobljene svobode ne bodo hoteli zamenjati za sramotilno svobodo pod jarmom nemškega militarizma. Skupščina je po Hendersonovi izjavi sklenila, da naj se glasuje o sledeči resoluciji: »Povabilo za mednarodno konferenco naj se sprejme pod pogojem, da je posvetovalna in ne obvezna.« Henderson je izjavil med drugim, da Rusi odločno žele obvezno konferenco, na kateri naj bi se razpravljalo o pravih pogojih. A take konference se angleški zastopniki ne morejo udeležiti. Udeležili bi se lahko konference, na kateri bi zamogli jasno raztolmačiti, zakaj podpirajo nadaljevanje vojske in kake cilje imajo. Le vlade posameznih dežel se zamorejo pogajati o miru. Cilji angleškega delavskega gibanja so zaviti in to so izrabili sovražni agenti. On smatra konferenco za dobro priliko, da se to pojasni. Henderson je izrazil nato mnenje, da zamore posvetovalna konferenca ustvariti mnogo dobrega. Smatra jo za priliko, da se obvesti manjšino nemških socializmov o mnogih novih dejstvih, ki so jih namenoma zakrivali nemškemu narodu. Henderson je zaključil svoj govor z besedami: Naša stvar je zelo močna stvar in stvar vseh zaveznikov, ki bi, ako bi jo zastopali odgovorni člani delavske stranke, znatno pripomogla k temu, da se prepriča nemški narod o tem, da je povzročilo vojno zločinstvo njegovih voditeljev, ki tudi zdaj ovira pravično končanje vojne. Zastopnik doških delavcev, Sexton, je predlagal pristavek, naj se zastopniki ne udeležijo nobene konference, kjer bi bili navzoči tudi sovražni zastopniki. Minister Barnes je podpiral ta predlog, ki je bil nato odklonjen z veliko večino. Ramsay Macdonald je podpiral resolucijo in izjavil: Nobena vlada ni odrekla potnih listov finančnikom za njihovo konferenco v Švici in nobeni strokovni organizaciji ni bila odvzeta možnost prevoza. Preteklost je treba pokopati in iti v

Stockholm, da se pove svoje in sliši tudi drugo stran. Nato se je treba vrniti s podlagami za mir v žepu. Robertson, parlamentarni tajnik trgovinskega urada, je govoril proti resoluciji, ki pa je bila sprejeta z 1.846.000 proti 550.000 glasovom.

Boji na zahodu.

Berlin, 11. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavorskega.

Angleži so napadali včeraj zjutraj več divizijami. Soražnik je izpadel na nad 8 km široki bojni črti med Frezenbergom in Hollebeke. Dasi je nastopil z močnimi silami ni uspel. Sovražniku, ki je naskakoval z globokimi vrstami, se je sicer začetkom posrečilo, da je na več točkah vdrl v našo bojno črto; a s hitrim sunkom so ga pripravljene čete zopet vrgle; pri Westhoeku pa šele po daljši borbi.

Zvečer so zopet zelo besno streljali v odseku na obali in od Merckena do Warntona. Tudi danes zjutraj so na več mestih skrajno trdo streljali.

Izjalovili so se nočni poizvedovalni sunki Angležev pri Nieuportu, kakor tudi močni delni napadi sovražnika na obeh straneh železnice Boesinghe-Langhemark danes zgodaj zjutraj.

Severno od St. Quentin so napadli Francozi večkrat jarko, ki smo jih bili pridobili pri Fayette; držali smo jih popolnoma izvzemši malega dela.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Na Chemin des Dames so se razvili krajni boji pehote pri Royere Ferme, ki položaja niso izpremenili.

Sovražnik je poizkušal pri Cerny brez priprave z ognjem vdreti v našo postojanko; hitri protisunek naše jarkne posadke ga je vrgel.

Na Viseki gori v zahodni Champagni so izrgali deli nekega hesenskega nasavškega polka Francozom važne kose jarkov in jih držali proti močnim osvojevalnim poizkusom. Ujeli smo tam veliko ujetnikov. Tudi južno od Gorbécy, severno od Reimsa, in na zahodnem bregu Moze so uspeli sunki naših poizvedovalcev.

× × ×

Sestrelili smo 19 sovražnih letal in 2 pritrjena zrakoplova; večinoma v zračnih borbah, katerih je bilo posebno na Flanderskem zelo veliko. Častniški namestnik podnadrednik Müller je priporil svojo 20. in 21. zmago v zraku.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavorskega.

Po napadih včeraj dopoldne je topovski boj na Flanderskem ponehaval; šele proti večeru je postal močnejši v širokih odsekih; ponoči je bil živahen. Po enournem bobnečem ognju so izpadli danes zjutraj na mnogih točkah močni sovražni poizvedovalni oddelki; povsod smo jih odbili. Severno od Hollebeke so napadli Angleži z več polki, ki tudi niso uspeli in so se morali umakniti z najtežjimi izgubami. Od prekopa La Bassée do južnega brega Scarpe in severozahodno od St. Quentin so od časa do časa močnejše streljali, večkrat so se na predpoljih tudi bili.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Na pozorišču Aisne, v zahodni Champagni in na obeh bregih Moze živahnejši topovski boj kakor zadnji čas. Pri Cerny in Laonnois sta se zrušila zvečer dva francoska napada z velikimi izgubami za sovražnika; na Cornilletu smo odbili pred našimi pridobljenimi črtami sovražne oddelke, ki so metali ročne granate.

Bojna skupina vojvoda Alberta Virtemberžana. Nobenih večjih borb.

Nadporočnik vitez pl. Tutschek je premagal v zračnem boju svojega 22. in 23. sovražnika.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 12. avgusta zvečer. Veliki glavni stan:

Na Flanderskem so streljali z menjajočo se silo s topovi.

Nezrušljiv flanderski nasip.

Berlin, 11. avgusta. Wolff javlja: Na nezrušljivi hrabrosti nemške obrambe se je razbil tudi novi, močni angleški napad 10. avgusta vzhodno od Yperna. Kjer se je posrečilo angleškim naskokovalnim krdelom vdreti na posameznih točkah v našo bojno črto, so se razvili divji boji moža z možem. Krvava borba

se je nadaljevala v tem odseku do raznih večernih in ranih jutranjih ur 11. avgusta, ko se je posrečilo našim, da so vrgli zadnje Angleže. Angleške izgube so na obeh straneh železniške proge Ypern-Roulers težke; v odseku pri Westhoeku, kjer se je bil vroč boj, pa izredno krvave.

Francosko uradno poročilo.

9. avgusta zvečer. V Belgiji smo zopet napredovali. Južno od Langenmarcka smo ujeli 20 mož. S topovi so nastopali na obeh straneh v odseku Pantheon in pred Chevrigny, pri Montsu, pri Auberive in na obeh bregovih Moze. Pehota ni nastopala. Naši letalci so metali kljub slabemu vremenu bombe na letališča pri Colmarju. Z uspešnim krajnim napadom zgodaj zjutraj smo izpopolnili osvojitve Westhoek in ostalih postojank, ki jih je držal sovražnik na pobočju Westhoek. Francozi napredujejo vzhodno in severno od Buxshoote. Poizvedovali smo proti sovražnim postojankam na obrežni bojni črti vzhodno od Monchy-le-Pneuse. Uničili smo bivališča, možno poškodovali obrambne naprave in ustavili protinapad. Zaplenili smo dve strojni puški in ujeli veliko sovražnikov.

Izgube Nemcev.

Berlin, 12. avgusta. (Kor. ur.) Wolff javlja: Iz Carnavona se brzojavlja: »Westminster Gazette« je pisala 10. avgusta: Izgube Nemcev so težke. Če jih cenimo previdno, znašajo le v tem odseku od prve bitke pri Ypernu pol milijona. — Ta cenitev je popolnoma izmišljena in presega sploh večkrat število čet, ki so tam nastopile.

Angleški letalski napad na severovzhodno Belgijo.

London, 11. avgusta. Angleška mornariška letala so vrgla ponoči 9. avgusta več ton bomb na letališče Chistelles, na železniško izogibašče Zuyawege in na železniško križišče Thourot. Dne 10. avgusta so metala naša letala bombe na letališče Spargelhoeck (?). Vsa letala so se nepoškodovano vrnila.

Nove ladje na Angleškem.

»Corriere della Sera« poroča iz Londona, da bodo letos na Angleškem dva in polkrat več novih ladij spustil v morje, nego lansko leto.

Bolgarija v vojski.

Sofija, 11. avgusta. Uradno:

Pri Moru Göl, vzhodno od Mahmudije so prešli naši oddelki na severni breg rokava sv. Jurija; sovražniku so zadali izgube in jih veliko ujeli.

Sofija, 11. avgusta. Uradno:

Med južnimi jezeri so pričeli s topovi živahno streljati. Po daljši pripravi s topovi in z minami so poizkušali sovražni pehotni oddelki napredovati, a smo jih pregnali. Na obeh straneh Vardarja, na severnih slemenih Kruše planine in ob spodnji Strumi so uspešno delovale poizvedovalne čete.

Sofija, 12. avgusta. Uradno:

Na celem bojišču slab topovski ogenj.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. avgusta. Uradno:

Ob Soči je zopet oživil topovski boj.

Dunaj, 12. avgusta. Uradno:

Naši letalci so se ob Soči z uspehom borili z italijanskimi poizvedovalci: pet italijanskih letal so sestrelili, tri je sestrelil stotnik Brumowsky.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

11. avgusta. Močni sovražni oddelki so premagali jugozahodno od Mori v dolini Lagarina ponoči od 9. in 10. t. m. odpor naše prednje straže in so udrl tam, a hitro so se morali zopet umakniti, ker so hitele naše ojačbe na pomoč. Včeraj so močnejše streljali topničarji in delovali poizvedovalci na julijskem pozorišču. Ujeli smo nekaj mož in izpopolnili bojno črto med Malim gozdom in Kostanjevico, kjer smo se polastili nekega griča. Naše letalne skupine so poletele z močnim spremstvom zvečer nad Čepovansko dolino, kjer so razstreljevale sovražne vojaške naprave. Naši so vrgli tri tone močnega razstreliva. Močan sovražni obrambni ogenj ni uspel. Številna sovražna letala so naša preganjala letala hrabro napadla in so se morala umakniti. Eno sovražno letalo smo opazovali, ko se je izkrcalo pri Planini. Sovražno letalo se je moralo 8. t. m. po živahnem boju z našimi preganjalnimi letali izpustiti pri Tolmini na tla; drugo smo sestrelili v naših črtah zahodno od Flondoria. Latalce smo ujeli.

Obramba na Krasu.

Lugano, 12. avgusta. »Corriere della Sera« objavlja dopis iz italijanskega glavnega stana, ki opisuje obrambna dela na Krasu proti sedanemu italijanskemu napadu. Na Grmadi in na robu strmine Selo zelo hitro građe utrdbe; posebno mogoče vpadališče nasproti italijanski črti, ki se naslanja na koti 219, 241 in 235, je zrušeno. Delajo tudi za Selom od griča Storihojka in Vojšičice. Veliko strojnih pušk nameščajo v malih oklopnih udrinah, ki lahko na najkrajšo razdaljo zadevajo sovražnike; nanje bodo morali nameriti velike topove, predno bo napredovala italijanska pehota.

Dosedanji dvakratni zaporji proti frontalnemu napadu na Grmado se pridružuje zdaj še tretja. Poleg dosedanjih dveh črt: Flondar in Medja vas građe zdaj novo črto na pobočju Grmade. Delajo ponoči in podnevi. Delavski oddelki se redno menjavajo. Kopljejo skoraj 2 metra globoke, dobro krite strelske jarke s stopnicami za strelce. Jarki so tako ozki, da more hoditi po njih le en mož in jih morejo za to velike kroglice le s težavo zadeti.

Avstrijskih čet med reko Vipavo in morjem od majnika niso posebno menjali. Posadko Krasa tvori 100.000 pešcev pod poveljstvom Borojeviča, ki zapoveduje zdaj tudi ob srednji Soči. — Ofseniva Kereškega ni vzela soški bojni črti nobenega moča in nobenega topa. Dve diviziji sta odrinili v Galicijo, iz Galicije sta pa prišli dve drugi diviziji, ki sta že pokazali svojo bojno žilavost Italijanom v praksi med Selom in Jamljami.

Stališče Sonnina omajano. — Mirovni pokret v Italiji. — Italijani izgubili milijon mož. — Italijanska pomorska trgovina padla za 40%.

»Neue Zürcher Ztg.« poročajo iz Rima, da se Sonnino ne bo mogel več dolgo držati in da gotovo pade, ko bo italijanski narod izprevidel, da je Italija osamljena, ker jo je Sonnino zaveznikom popolnoma odtujil. — »Allgemeine Handelsblatt« poroča iz Lausanne, da se Italija pripravlja na mir. Čudno ni, ker piše Giolitti jeva »Stampa« spravljivo; a značilno je le, ker določno trdi, da bo sledil pariškemu posvetu avgusta v Londonu posvet, na katerem bodo temeljito revidirali vojne smotre. Celo »Corriere della sera« vlija vodo v vino; posebno glede na Balkan. Pozna se že voliv demokratične smeri, ki vedno narašča in ki noče ničesar osvojevalni politiki slišati. — »Basler Nationalztg.« pravi, da so izgubili Italijani v desetih soških bitkah en milijon mož: dosegli pa niso ničesar: osvojili niso ne Trsta, ne Tridenta in niso stopili na dalmatinska tla. »Italia« besno napada vladu, ker je padlo julija število trgovskih ladij, ki so se pripeljale v italijanska pristanišča, za 40% v primeri z mirnimi časi.

Iz pisem naših junakov.**Nad 100letna trta žrtev 10. italijanske ofenzive.**

V bolnišnici ima človek mnogo časa, ki si ga ranjenci in bolniki preganjamo s čitanjem in pregledovanjem ilustriranih časnikov. Tako je tudi meni prišel te dni v roke list »Wiener Bilder« od 8. jul. letos. Skoraj mi je zastala sapa, ko sem zagledal dve sliki iz svoje rojstne vasi Temenice na Goriškem. Vse uničeno, vse razbito in oropano. Kar niso ugonobile laške granate, to je pokradla, posekala in sežgala surova roka. Na sliki sem videl razvaline svoje lastne rojstne hiše. Sredi dvorišča je še videti nepoškodovan vodnjak, ni pa več orjaške trte, ki ga je senčila. Vsajena je bila trta leta 1811. ter je bila debelejša nego treh lačnega vojaka. Vsako leto si se lahko zanesel, da bo dala svoj hektoliter terana. Latnik je meril 120 m² in je bil narejen iz samega kostanjevega lesa. Iz enakega lesa je bilo tudi obširno domovje. Sedaj je očičeno, ostalo je samo kamenje. Tovariš mi je pravil, da je na lastne oči videl, da sta ostali v Temenici izmed 70 hiš samo dve celi (»Skopiščeva« in »Nad Kurnikom«), vse drugo je v razvalinah. Ubogi Kras, ubogi begunci! Morda bi se bilo dalo marsikaj ohraniti pred opustošenjem, toda Kras je na glas kot gola puščina, kjer ni kaj čuvati. In vendar temu ni tako. Tu so tudi plodna polja in izvrstni vinogradi in ko me premeščajo iz bolnišnice v bolnišnico, vidim, da Kraševci ni živel slabše, nego ljudje drugod. Pričakujemo, da se bo to ob svojem času upoštevalo in da bo Kraševci dobil primerno odškodnino, da se bo mogel znova udriniti na svoji trdi, njemu tako dragi grudi.

Pozdravljam vse drage Temeničane in znanke in prijatelje iz drugih občin ter želim iz vsega srca: Bog nam daj veselo svidenje!

Ivan Rogelja.

Spominjajte se goriških beguncev!**Predsednik francoske republike Poincaré odstopa.**

Bern, 11. avgusta. (K. u.) »Berner Tagblatt« javlja: Iz Pariza se poroča: **Predsednik Poincaré je obvestil ministrskega predsednika Ribota, da namestnega odstopiti. Min. predsednik Ribot se je posvetoval s svojimi tovariši ministri; nato je naprosil Poincaréja, naj zadevo odloči, dokler se ne bo zbornica sestala.**

Kriza v Franciji.

Genf, 11. avgusta. Radikalno pariško časopisje napoveduje, da bodo nenavadno strogo izvajali cenzuro. Vsak šod socialistov nameravajo prepovedati, če ne bo šlo izključno za stanovska vprašanja. — »Le Pays« graja nepremišljeno nervoznost vlade, ki še bolj vznemirja deželo. »Eclair« piše: Ribotova vlada se bo kmalu končala. Ostri Clemenceauovi napadi dokazujejo, da senat želi, naj se vlada izpremeni. — Tudi senator Humbert je pričel ostro napadati. — »Le Radical« pravi, da so že najširši krogi razočarani, ker se je ofenziva izjalovila.

Angleški delavski minister Henderson odstopil.

London, 11. avgusta. (K. u.) »Pall Gazette« poroča: Henderson je ponudil ministrskemu predsedniku svoj odstop, ki ga je ta sprejel.

London, 11. avgusta. (K. u.) Reuter: Odstop Hendersona se uradno potrjuje.

Na morju.**22.000 ton potopljenih.**

Berlin, 12. avgusta. Uradno: Naši podmorski čolni so zopet uničili na Atlantskem oceanu in v Kanalu 22.000 ton.

Razna poročila.

Vojna napoved Kitajske Nemčiji in najbrže tudi Avstriji.

Peking, 10. avgusta. Reuter: Vojna napoved Kitajske Nemčiji se pričakuje danes; obsegala bo najbrže tudi Avstrijo. Vsekakor se bodo pretrgale zveze z Avstrijo.

Argentinijska mobilizacija proti Nemčiji.

»Matin« javlja, da je razglasila Argentinijska mobilizacijo proti Nemčiji.

Francozi zopet zaprli mejo.

Bern, 12. avgusta. (Kor. ur.) Francosko mejo so v soboto popolnoma zaprli.

V Ameriki se skriva pred vojaško službo 500.000 Angležev.

Amsterdam. Angleški general White, ki novači Angleže v Združenih državah, ni zadovoljen, ker se je v 6 tednih prijavilo le 4800 mož; do 500.000 Angležev se pa sploh ni prijavilo. Ameriška vlada namerava za to razglasiti, da se morajo Angleži prijaviti v vojaško službo, ker bodo morali sicer deželo zapustiti.

Plen Nemčije.

Berlin, 11. avgusta. Uradno:

V Nemčijo so privedli do 26. julija 1917 sledeči plen: 12.156 topov, 4.931.056 nabitih krogel, 10.640 municijskih in drugih voz, 3216 voz za topove, 1.655.805 pušk, 155.829 samokresov in revolverjev, 8352 strojnih pušk, 8298 letal, 186 pritrjenih in tri vodilne zrakoplove. Na bojišču so poleg navedenega orožja takoj uporabljali ne natančno določenega števila topov in strojnih pušk.

Zlata maša v Novem Meslu.

—Č. g. Janez Ev. Virant, kanonik v Rudolfovem, je daroval dne 5. t. m. v kapiteljski cerkvi v Novem meslu svojo zlato mašo. Slavnostni govor je imel č. g. prošt novomeški dr. Seb. Elbert. V lepih besedah je opisal delovanje spoštljivega starčka ljudstvarnika kot duhovnika in dobrotnika ljubezni. Pri sveti maši so mu stregli: kot arhidijakon č. g. mons. Aleks. Zamparo, kanonik in kancler goriški, nadalje gg. kanonika Anton Zlogar in Matija Erzar, župnik Anton Ziaeh, profesor Fr. Sal. Watzl in kapiteljski vikar Žerjav. Navzoči so bili pri sv. maši še mons. Anton Jaklič, vojaški superior, kanonik Jakob Porenta, župnik Bertold Bartl, nečak zlatomašnika, profesor dr. Ciril Ažman, župnik Štefan Trškan, vikar in šolski voditelj P. Atanazij Ausser s vojnim kuratom Klasič, prior usmiljenih bratov v Kandiji Polykarp Vavpotič s P. Bernardom Drab in vikar Alojzij Aquaglia, potem ožji sorodniki jubilarca, dalje orožniški general v p. g. Supantschitsch, poslanec in župan g. Jožef Zurc, stotnik meščanske garde in lekarnar g. Jožef Bergmann in velika množica meščanov in prijateljev jubilarca. Pri sv. maši je moistroko sodeloval

pevski kapiteljski zbor pod vodstvom svojega neumornega pevovodje g. Hladnika. Pela se je Gruberjeva maša »De nativitate« ob spremljevanju orkestra. Ob koncu maše je zadonel mogočen »Te Deum«. Pri slavnostnem obedu je zlatomašniku napil g. prošt dr. Elbert v imenu novomeškega kapitlja, dekanije in župljanov. Napili so jubilarca tudi še v imenu sorodnikov slavljenčev brat Anton, nadalje g. profesor Watzl in g. vikar in šolski voditelj P. Atanazij Ausser. Vsem se je g. jubilarnt srčno zahvalil. Popoldne ob 3. uri so bile pete litanije, Matere božje. S tem je bila slovesnost končana. G. jubilarnt je sprejel nebroj častik, med tem tudi od presvetlega škofa tržaško koperskega mons. Andreja Karlina in gospoda deželnega predsednika Henrika grofa Attemsja. Kanonik Janez Ev. Virant je bil rojen dne 20. decembra leta 1841 na Golem. V mašnika je bil posvečen dne 3. avgusta l. 1867. Prvo sv. mašo je zapel na Igu. Služboval je v Šmihelu pri Rudolfovem v Podgradu in Mokronogu do leta 1906. Istega leta je bil imenovan od presvetlega cesarja za kanonika kolegijalnega kapitlja v Novem mestu. Bog ohrani g. jubilarnta še mnogo let!

Primorske novice.**SLOVENSKIM BEGUNCEM NA ČESKEM.**

Slovenski begunci, ki se zadnjikrat niso udeležili romanja na Sv. Goro nad mestom Pribram, in so potem slišali, kako lepo je tam, so me prosili, naj bi jih še enkrat peljal tja gor. Vsem, ki imajo enake želje, naznanjam, da se vrši drugo romanje slovenskih beguncev na česko Sv. Goro dne 18. avgusta. Prihod v mesto Pribram dne 18. avgusta ob 5.57 zvečer. Vse v istem redu kakor zadnjikrat. Na svidenje!

Ciril M. Vuga.

— Odlikoval je cesar generalnega majorja Ervina Zeidlerja s plemstvom s pristavkom plemeniti in »von Görz«. Plemstvo je cesar podelil tudi generalnemu majorju Mihaelu Gärtnerju s pristavkom »Karstwehr«.

Iz Istre. V Kopru je razpisano mesto prošta, žeteti je, da bi se oglašil za to mesto kak Slovenec ali Hrvat, da se ne bo smatralo to mesto kot ekskluziva za kako drugo narodnost. Zadnji čas so bile v tržaško-koperski škofiji sledeče duh. spremembe: Čok Anton od Starega sv. Antona k Novemu, Šček Virgilij od Sv. Ivana k Staremu sv. Antonu, novomašnik Leiler Hubert k Sv. Ivanu, novomašnik Kjuder Albin za kaplana v Barkovlje, Žužek Fr. kaplan v Oprtlju.

»L'eco del Litorale« se preseli v Trst, kjer se združi s tamošnjo svojo izdajo in poveča.

Županstvo Solkan v Šturjah. Zaradi napolnitve po odboru za obnovitev Goriške doposlanega obrazca A vabi se vse posestnike iz Solkana, Kronberga in Lok doposlati tem hitreje županstvu Solkan zdaj v Šturjah pri Ajdovščini, število družinskih udov, hlapcev, dekel, domače živine, kuretnice; — število orodja: voz težkih lahkkih, — samokolnic, strojev, oral, ročnega orodja in vinarškega in kletarskega za hektolitrov. — Naznanj naj se tudi hišna številka.

Za odpuščene ali vpokojene tržaške mestne uslužbence. Tržaški poslanec odvetnik Gasser je vložil na namestništvu spomenico, v kateri dokazuje nezakonitost vladnih odredb v področju tržaške mestne avtonomije ter zahteva: 1. Vsi občinski uradniki in uslužbenci, bodisi definitivni ali provizorični, ki so bili po razpustu občinskega sveta odpušteni iz službe ali vpokojeni, naj se nemudoma upostavijo na svoja mesta, se jim izplača plača in vse druge pristojbe jim prejmejo za ves čas nazaj in se jim vrnejo v polni meri vse njihove službene pravice. 2. Vse to velja tudi za prizadete mestne učitelje in učno osebje na srednjih šolah. 3. Upostavijo naj se docela in popolnoma zatrti mestne srednje šole: obe gimnaziji, obe realki in oba dekleška liceja.

Za liceja v Istri. Istrska deželna upravnna komisija je storila korake, da se oprosti vojaške službe primerno število istrskih ribičev, da se bodo mogli doma posvetiti ribolovu. Merodajni vojaški činitelji so temu že pritrdili. Sedaj poziva deželna upravnna komisija občinske urade ob istrski obali, da ji nemudoma naznanijo imena vseh ribičev svoje občine, ki so dovršili 38. leto starosti ter se nahajajo pod orožjem; označiti je tudi četo in vojaški čin vsakega posameznega ribiča.

Jože Stres pošilja svoj naslov, ki se glasi: Jože Stres, Eisenbahn-Sicherungs, P. Tal Olang in Tirol.

G. Jos. Pitamic, prej stanujoč v Goriči, ulica Ascoli, se sedaj nahaja v Ljubljani, Rimska cesta hišna šte. 5. Njegova družina je v Himbergu, hišna šte. 132. Sp. Avstrija.

Po svetu.

Pravo junaštvo. Berlinski »Arbeiter« poroča: V neki diviziji je buknila kolera. Neki sanitetni vojak, ki je stregel na kolero bolnim vojakom, si je nalezl bolezen in v malo urah umrl. Nato se je oglasilo povelje: »Prostovoljci za strežbo kolernih bolnikov naprej!« V veselje zdravnikov je stopilo naprej celokupno strežniško osebje. Izbrali so osem mož, ki so si šteli to v visoko čast. Pred vsemi drugimi sta tekmovala dva podčastniki, ki sta po svojem civilnem poklicu usmiljena brata štajerske province.

Češki učenjak v Dalmaciji. Kustos deželnega muzeja v Brnu, učenjak dr. Absolon, ki je preiskal Mačeho na Moravi, je prišel leta 1914 v Dubrovnik, da bi preiskal jamo »Vjeternico«. Sedaj se spet tam nahaja in biva v vasi svojega prijatelja v dubrovniškem okraju. Trdi se, da je rečena jama v Evropi najbolj globoka votlina. Dr. Absolon je prodril leta 1914, osem kilometrov. Sedaj nadaljuje svoje preiskave.

— **Samoumor kneza Odescachija.** Iz Budimpešte se javlja, da so preiskavo v zadevi kneza Odescachi zaključili. V Budimpešti in na Dunaju je zaigral več sto tisoč kron; da pokrije dolgove, je pri stavbah raznih tvornic oškodoval erar. Vojaški erar je oškodovan za 12 milijonov kron. Po kneževem samoumuru se je usmrtil tudi knjigovodja knežev tvornice Jožef Jakobowitz, ki je bil tudi močno zadolžen. Na ukaz vojnega ministra so zaprli še deset oseb, med njimi dva odvetnika, in nekoga dunajskega trgovca s konji, ki so zapleteni v zadevo.

Življenjepis slavnih mož za Rusijo. Maksim Gorki pripravlja zbornik za rusko mladino, v katerem bodo na poučljiv in spodbujajoč način podani življenjepisi slavnih mož vseh narodov in vekov. Obrnil se je že tudi na znane francoskega romanopisca in glasbenika Romaina Rollanda in ga prosil, da bi preskrbel življenjepis Bethovenov za rečni zbornik. Pri tej priliki je Gorki, ki omenja tudi Mozesa in Kristofa Kolumba, podal nekaj migljajev in nasvetov. Proti devici Orleanski ima ugovore, zakaj ruski narod ne rabi ba je več novih mističnih virov. Zato pa bi uspel življenjepis Franciška Asiškega, ki je napram ruskim svetnikom pojmoval pozitivno življenje. Rus je človek, ki ne zna dovolj dobro živeti, pač pa zna dobro umirati. Zbog tega je po nazorih Gorkija treba ruski mladini predočevati aktivni tip človeka. Romain Rolland je obljubil svoje sodelovanje pri zborniku, a je pripomnil, da sicer občuduje preteklost, ali ljudstvo baje potrebuje, da se minuloš umakne prihodnosti in bi bila nadkrijljena z novimi ideali in širšimi nazor.

Od pisarja do ministra. Novi državni podtajnik v nemškem državnem zunanjem uradu, dr. Schwander, je s 15 leti stopil v službo v Kolmarju kot pisar. V prostem času se je pridno učil in bil čez nekaj let na podlagi posebne izkušnje sprejet na vseučilišče v Straßburgu, kjer je bil potem promoviran za doktorja državnih znanosti, in sicer summa cum laude. Nato je deloval na socialnem, znanstvenem in finančnem poprišču ter bil od leta 1916. župan v Strassburgu.

Mrliški avtomobil si je nabavil praški mestni pogrebni zavod. Na avtomobilu je mesta za tri krste ter bodo vozili na njem mrlične v centralno mrtvašnico.

»Ruskij Invalid« nosi sedaj naziv »Armada in ladjeve osvobodene Rusije«.

Japonska častna sablja za francosko armado. Japonski cesar, ki občuduje hrabrost francoskih vojakov, je dal priznanim japonskim umetnikom izgotoviti dragoceno zlato sabljo in jo namerava poslati v dar francoski republiki.

Vojaške vesti.

— Vsi črnovojniki in vojni prostovoljci letnikov 1865. in 1866. gredo na dopust. Vsed Najvišjega povelja z dne 21. maja 1917 so bili poslani na dopust vsi črnovojniki rojstnih letnikov 1865 in 1866, izvzemši gaziste, pripadnike črnovojno obveznih korporacij in prostovoljce. Z Najvišjim lastnoročnim pismom z dne 7. avgusta 1917 se je pa gornje povelje razširilo tako, da se morajo tudi člani vseh črnovojnoobveznih korporacij, torej posebno vpisani strelci in pripadniki prostovoljskih formacij, dalje tisti, ki so za čas vojne prostovoljno vstopili v skupno armado oziroma mornarico, ki so bili rojeni leta 1866. in 1865. oziroma še preje — ako sami ne prosijo, da smejo še dalje ostati v aktivni vojaški službi — čim preje, najkasneje pa dne 15. septembra 1917 poslati na dopust.

Poziv k prijavi v vojni pogrešanih vojakov. ali vojakov, ki so prišli v vojno

ujetništvo. Ker je vsled nepričakovano dolge vojne število pogrešanih izredno naraslo in se po izkušnjah z gotovostjo lahko sodi, da velik del prijav pogrešanih sloj na napačnem zapisovanju imen, na pomanjkljivih navadnih osebnih podatkih, na pomanjkanju naznanil iz vojnega ujetništva, na potvorjenih mrljskih zapisnikih iz sovražnih dežel i. t. d., je 10. oddelek vojnega ministrstva sklenil, da naj se pozove prebivalstvo k sodelovanju pri popravljani napačnih naznanil in sicer tako, da zbira naznanilne liste, s katerimi naj se naznani: Ime in priimek, šarža, vojaški oddelek, rojstni kraj in leto, pristojnost in leto, katerega je bil pogrešan potrjen, na katerem bojišču se je nazadnje nahajal, katere bližnje okoliščine so o njem znane, kedaj in od kod je zadnjič pisal. V tem smislu je zvezno vodstvo avstrijske družbe Rdečega križa izrazilo željo, povabiti javnost k vnetemu sodelovanju prebivalstva pri tej akciji, ki je v lastnem interesu širokega kroga prebivalstva in naprositi isto, s pošiljanjem imenovanih naznanil omogočiti po možnosti natančno evidenco dotičnih vojaških oseb. Za naznanila pogrešanih vojakov določeni naznanilni listi se dobe brezplačno pri občinskih uradih, v Ljubljani pri Mestnem magistratu. Po izpolnitvi naj jih občinski uradi pošljejo Rdečemu križu pod uradno kuverto z naslovom: »Rote Kreuz-Askunftstelle, Dunaj, I. Stock im Eisen-Platz 3-4«. Na občinne je bil izdan poziv, po možnosti pomagati strankam pri izpolnitvi, oddaji in odpošiljavi naznanilnih listov. Naznanitev vseh pogrešanih vojakov je tembolj v interesu njih svojcev, ker so vojaška poveljstva in oblastva na bojišču, ki so pristojna za nadaljne poizvedbe, na razpolago samo še med vojno. Občinstvo naj se torej te naprave kakor hitro mogoče in v kar največji meri posluša.

Padel na polju časti in slave je Ivan Brinovec, rojen v Črnučah 1. 1887. Služil je pri 7. lovskem bataljonu kot nadomestni rezervnik.

Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil poročnik 152. črnovoj. baona Josip Močan. — Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili: poročnik inf. baona št. I/21 Božidar Gajšek, poročniki 26. strel. p. Alfons Cepuder, Anton Hladnik in Vid Jurko in poročnik 2. gor. strel. p. Valter Lavrenčič. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: nam. stražmojster 12. dež. orož. pov. Martin Nedog, stražmojstri 12. dež. orož. pov. Franc Rakušček, Ivan Ritonja in Josip Ogrizek, naredniki 27. črnovoj. okraj. pov. Fr. Kos, Martin Bohte in Andrej Ožbalt. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili praporščaki 2. gor. strel. p. Mežan Leon, Jurca Franc in Zahn Herman. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: četovodja 1. gor. strel. p. Rabič Anton; enol. prost. narednik 2. gor. strel. p. Rabič Ernest; tit. četov. Vimpolšek Franc in poddes. Brezovnik Alojzij, oba pri 26. črnovoj. p.; četov. Šlibar Rudolf in Richter Ernest in desetnik Bevk Anton, vsi pri 3. gor. str. p. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil poročnik 47. pp. Mihael Zafošnik. — V drugič sta dobila Najvišje pohvalno priznanje z meči nadporočnik 6. bos. herc. lov. baona Ivan Grašič.

Dnevne novice.

Oseba vest. »Tagespost« poroča, da je podelilo naučno ministrstvo majorju avditorju dr. Albinu Schagerju, bivšemu uredniku »Soldatenzeitung«, venia legendi za vojaško kazensko pravo na univerzi v Inomostu. Vpoklic dr. Schagerja v cesarjevo vojaško pisarno ostane v veljavi.

Imenovanje. Cesar je imenoval ministerjalnega tajnika dr. Milana Škerl za sekčnega svetnika v justičnem ministstvu.

Poročil se je v soboto dne 11. avgusta v Vrhpolju pri Vipavi g. cestni nadzornik Rudolf Terčelj z gđ. Pepco Zvokelj iz ugledne rodbine.

Za draginjsko doklado in ureditev kongruce duhovnikov. Zastopniki zveze poslanev-duhovnikov so intervenirali pod vodstvom poslanca dr. Stojana pri finančnem ministru glede draginjske kongruce.

Smrtna kosa. Dne 9. t. m. je umrl v Cerknici dolgoletni ključar župne cerkve, odbornik »Hranilnice in posojilnice«, kovaški mojster Jernej Kušljan v 74. letu svoje starosti. Bil je veren mož, odločen pristaš S. L. S., spoštovan tudi od nasprotnikov. Vsem, ki so ga poznali zlasti bivšim cerkniškim gg. kaplanom bodi priporočen v molitev. — V Ljubnem na Gorenjskem je umrl gostilničar in lesni trgovec g. Anton Pezdilč. — Umrl je v Mariboru nadučitelj v pok. g. Jakob Soršak. — Umrla je v soboto zjutraj dolgoletna c. kr. poštarica v Gorenji vasi g. Doroteja Klobaus. Pogreb se vrši v ponedeljek v Škofji Loki.

— Umrl je v Celju vojak 17. pp. Alojzij Zupan.

Srebrni križec s krono na traku hrabrostne svetinje in priznanje izvrstnega službovanja v vojni je prejel tit. višji respicient finančne straže v Primorju Jur. Turk.

Električni tok ga je ubil. Z Blede nam poročajo. Električni tok je ubil 7. t. m. 13 let starega Roberta Brunskole. Čeprav so mu branili, je splezal na drog z električno napeljavno, da bi oprostil papirnatega zmaža, s katerim so se igrali otroci. — Kljub pazljivosti se je preveč približal žicam, tok se je strnil in deček je padel v hipu z višine mrtev na tla. — Ponesrečeni je bil priden, veren, vrl dečko, — prava izjema med mladino svojih let — veselje staršem in ljub vsem, ki so ga poznali. Ravno v nedeljo prej je prejel lepo sv. zakramente za porcijunkulske odpustke. Blagor njegovi duši!

Učiteljski žepni zapisnik se ravno kar pripravlja za prihodnje šolsko leto. Da se nova izdaja pokaže kar največ popolna, prosi sestavitelj vse velec. naročnike itd., naj mu naznanijo opažene napake ali pomanjkljivosti vsaj tekom prihodnjega tedna. (Ilirska ulica 27, Jeglič.)

Proti veleizdajalcem. Iz Budimpešte poročajo. Bivši državni poslanec in župan Reke Rihard Zanella (oče je Furlan mati pa Slovenka, ki ne zna italijansko. Op. ur.) je šel, kakor je sam izjavil v pismu, pisanem na svojo sestro na »neugoden sprehod« v Galicijo, kjer se je pustil ujeti. Iz Rusije je odšel kot Italijan v Italijo, kjer je predsednik društva »Liga adriatica italiana«. Ogrski državni erar bo uvedel proti njemu sodno postopanje, da mu more zapleniti premoženje. Supilu so zaplenili premoženje v znesku 15.079 K in pa posesto v Torontalskem komitatu, Hinkoviču pa saborske diete od 1. avgusta 1914 naprej.

Samoumor vojaka. Dne 6. t. m. so našli mrtvega v bližini Ribnega s prestreljenimi prsi nekega poddesetnika. Pustil je pismo, iz katerega je razvidno, da je izvršil samoumor.

Ljubljanske novice.

Ij Drugo gostovanje poljskih igralcev — danes zvečer v deželnem gledališču. Danes zvečer igrajo poljski igralci komedijo-tridejanko »Maž z grzečnoščo« (soprog iz vlijudnosti), katero sta spisal Abrahamowicz in pa Ruszkowski. Igra je polna zdravega, svežega humorja in je stalno na repertoarju vseh slovanskih gledališč. Vsebinska igra je taka že sama po sebi, da jo bodo razumeli tudi vsi oni, ki sicer niso večji poljskega jezika. — Simpatični in vlijudni mladi Hilarij Troinkiewicz pride na priporočilo kapitana — brata domače gospe v družino, kjer ga sprejmejo z vso ljubeznivostjo in prišrčnostjo misleč, da ljubi domačo hčerko Vando. Kapitan, tip pravega vojaka, ukaže mlademu tihemu Hilariju naravnost po vojaško, da razodene svojo ljubezen Vandii. To napravi Hilarij tako nerodno, da pride v precej mučno in komično situacijo, iz katere ga reši njegov pokrovitelj in prijatelj. Pod njegovim vodstvom spremeni Hilarij popolnoma svojo taktiko, ki ga privede do uspeha, pa tudi do raznih velekomičnih situacij, ki tvorijo naravnost jedro igre. Vendar se vsi zapletljivi zadovoljno in srečno rešijo. Kako in s kakim uspehom — to naj ostane še tajnost do današnjega večera, ko bo imel gledalec priliko videti vse živo pred seboj. — Osebe, značaji dihaajo življenje in so naravnost izklesani. Opozorjamo prijatelje umetnosti, naj ne zamudijo nočnejšnega večera — poljske dramatične umetnosti. Prodaja vstopnic se vrši danes od 4. popoldne do 9. zvečer. Začetek predstave točno ob 9. zvečer.

Ij Velika slavnostna predstava v deželnem gledališču. Povodom rojstnega dne cesarja Karla se vrši v petek 17. t. m. ob 9. uri zvečer v deželnem gledališču velika slavnostna predstava s posebno izbranim, bogatim vzporedom. Nastopijo: profesor konservatorija v Pragi g. Jos. Prohazka, altistinja gđ. Cirila Medved iz Gorice, operna in koncertna pevka, ki je pravkar z odliko absolvirala c. kr. akademijo za glasbo na Dunaju pri znanem profesorju Forstenu, člani kralj. hrvatskega gledališča iz Zagreba, ki igrajo Mariavauxovo tridejansko komedijo »Igra ljubezni in slučaja« v »prevela Ivanconte Vojnovič in dr. Milan Rogdanovič. V igri nastopijo: prav hrvatskih igralcev Josip Pavič, naslednik Fijanov, slavni igralec Hamleta modernij ljubavnik zagrebskega gledališča Ivo Badalič in drugi samo prvovrstni igralci kralj. hrvatske drame.

Ij Odlikovanje. V drugič je dobil ponovno Najvišje pohvalno priznanje nadpo-

ročnik 2. gor. strel. p. dr. Josip Grablovič, sedaj pri 96. pp.

Ij Prošnj za dodelitev sladkorja za vkuhanje sadija se ne bodo več sprejemale, ker je rok za vlaganje že davno potekel, ter je tudi proračun že sestavljen in kontingent izčrpan.

Ij Novo krojaško obrt je pričel v Ljubljani krojaški mojster Feliks Potočnik. Otvoril je v Gradišču štev. 7 modni salon za gospode in dame.

Ij Begunci se ponovno opozarjajo, da se, kdor ni do sedaj prišel na vrsto, zaradi begunskih podpor zglase v mestnem popisovalnem uradu (magistrat), ker bi se pozneje, razen tehničnih vzrokov ne mogli nanje več ozirati. Zglasujejo naj se pa le tisti, ki stanujejo v Ljubljani.

Ij Umetniška razstava. Slovenski umetniki, ki se žele udeležiti letošnje razstave in še niso prijavili svojih del, naj store to čim prej. Prijave naj se pošiljajo na naslov: R. Jakopič, Ljubljana, Turjaški trg 2, umotvori pa na njegov umetniški paviljon, Ljubljana, Pod Turnom, najkasneje do 25. t. m.

Ij Dobava drv. Mestni magistrat ljubljanski reflektuje še vedno na dobavo drv za preskrbo mesta s kurivom. V to svrhu je tudi v položaju izposlovati pri c. in kr. vojnem ministru oprosteno glede vojaške službe takih delavcev in voznikov, ki niso sposobni za službo na fronti in ki so čez 38 let stari. Ponudniki za dobavo drv naj torej v svojih ponudbah na mestni magistrat vselej ob enem tudi predložijo seznam svojih delavcev in voznikov, ki pridejo tu v poštev za oprostitev vojašne potom pristojne oblasti.

Ij Razdelitev sira na rumene izkaznice. C. Mestna aprovizacija ljubljanska bo razdeljevala v torek, dne 14. avgusta, popoldne iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jozefa na rumene izkaznice, zaznamovane s črko C, sir po 4 K za hleb. Določa se naslednji red: od pol dveh do dveh št. 1 do 200, od dveh do pol treh št. 201 do 400, od pol treh do treh št. 401 — 600, od treh do pol štirih št. 601 do 800, od pol štirih do št. 801 do 1000, od štirih do pol petih št. 1001 do 1200, od pol petih do petih št. 1201 do 1400, od petih do pol šestih št. 1401 do 1600, od pol šestih do šestih št. 1601 do 1800, od šestih do pol sedmih št. 1801 do konca. Rodbine do treh oseb dobe četrt hleba, s 4 in 5 osebami pol hleba, s 6 in 7 osebami tričetrt hleba, z več kot 7 osebami 1 hleb.

Ij Padla je z balkona na Val. Zarnikovi ulici 9 belo vezana bluza. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi istotam.

Ij Ušla je včeraj popoldne rujava kokoš. Pošten najditelj je naprošen, naj jo odda na Stari trg 9 II. nadstropje.

Ij Najdene stvari. v času od 1. do 31. julija 1917. (Urad za najdene stvari.) 1 črno usnjato denarnico z 2 K 77 vin. — 1 črno usnjato denarnico z 4 K 14 vin. — 1 črno usnjato denarnico z 10 K 42 vin. — 1 črno usnjato denarnico z 8 K 21 vin. — 1 črno usnjato denarnico z 20 K 20 vin. — 1 črno usnjato denarnico z 3 K 48 vin. — 1 črno usnjato denarnico z 3 K 24 vin. — 1 črno usnjato denarnico z 60 vin. — 1 rujavo usnjato denarnico z 5 K 4 vin. — 1 črno usnjato listnico z 2 K in 1 potrdilo. — 1 črno usnjato ročno torbico z 53 vinarji in druge stvari. — 1 modrosnjato ročno torbico z 38 vin. — 7 K v bankovcih. — 3 K v bankovcih. 2 krat po 6 Kr v bankovcih. — 11 K v bankovcih. — 1 po 20 K bankovec. — 2 po 2 K bankovec. — 1 zlata broša. — 1 zlat damski prstan. — 1 zlata damska verižica z obeskom. — 1 srebrna verižica z obeskom. — 1 nova damska srajca. — 1 črn damski dežnik. — 1 črni moški dežnik. — 1 žepni nožek. — 1 siva čepica. — 1 črna pumpa za kolo. — 1 dvokolesni voz. — 1 velika odeja. — 1 bela ruta. — 1 par rjavih čevljev. — 1 kanarček.

Naročite „Slovenca.“

Gospodarske beležke.

— Od Sv. Križa na murskem polju: Naša polja izgledajo, da bi se človek razjokal: dežja nismo imeli že dolgo, dolgo nič in vse je suho; česar pa suša ni vzela, ruva, guli in puli vse povprek: domače babnice, begunci, vojaki, ujetniki; videti je je v poznih ponočnih urah tavati po poljih in vrtovih. O kaki poljski straži ni ne duha ne sluha. Več nadzorstva pri vseh bi bilo želeti in manj nadlegovanja od celih procesij civilnih in necivilnih prosilcev in nakupovalcev.

Železni zvonovi — piše Vestnik češkega katoliškega duhovništva — imajo čist in jasen glas, so trpežnejši in jih je dalje slišati kakor zvonove iz bron. Izde-

lujejo jih v Bohumu na Nemškem. L. 1916 je vllila rečena tvornica 7077 zvonov raznim cerkvam, med njimi je 63 berolinskih cerkva. — Sedaj se je sprožila misel, da bi se v Frydlantu na Češkem vllivali železni zvonovi, da bi imeli tako Čehi za svoje cerkve lastno zvonarico.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu je bilo v pretekli dobi povpraševanje po tujem hmelju malenkostno. Cene za tuj hmelj so se gibale med 80 do 105 K za 50 kg. Zastopnik neke nemške pivovarne je pokupil nekaj bal tujega hmelja pridelka iz leta 1915, in sicer po 45 K za 50 kg. Vsled suše so letos ogrski hmeljski nasadi precej prizadeti. Galicija in Moravska ter deloma Šlezija bodo imele letos precej slabo hmeljsko letino.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklca: Vlodi mehki neotesani 42 do 58 K, trdi 55 do 100 K, mehke deske 95 do 118 K, voglati ali otesani mehki hlodi 80 do 112 K, trde deske 120 do 200 K, mehke deske 90 do 120 K. Povpraševanje po hrastovem trdem lesu in po mehkih deskah je bilo zelo živahno. Blaga primanjkuje.

— Zvišane vožne cene na ogrski državni železnici. S 1. oktobrom zvišajo vožne cene na ogrskih državnih železnicah in sicer za I. razred za 50%, za II. razred za 40% in za III. razred za 30%. Odpravili bodo tudi vse ugodnosti.

— Berlinske gostilne gostom ne bodo več oddajale hrane.

Jerebika (oskoruša, skorš) proti griži. Najboljše zdravilo proti griži je čezana iz jerebika (sorbus domestica, Eberesche). Bralka našega lista — piše »Narodni politika« — je dala svojemu bolnemu možu tega zdravila ob 11. uri popoldne, a ko je opazila, da je možu odleglo, mu je dala ob 4. uri popoldne še eno porcijo. Bolnik je potem celo noč dobro spal in je šel zjutraj ves vesel na delo. Ko je prišel zdravnik, ga je vprašal: »Kaj, pokonc?« — »Da, danes sem že zdrav. Bil sem že v uradu.« Zdravnik ga je čudno gledal.

Kruha, ne slaščice! Lvovski poveljnik general Novotny je obiskaval šolske kuhinje. V neki taki kuhinji je vprašal otroke, kaj imajo rajši — slaščice ali kruh? Tedaj so se vsi šolarčki oglasili: »Kruha, prosimo, kruha!« General jim je podaril takoj nekaj hlebov kruha in jim napravil s tem veliko veselje.

Nevarnost, ki preti sladkorni pesi. Kakor poroča »Venkov«, preti na Češkem in Moravskem sladkorni pesi prava katastrofa, ker je parje kar nasuto z gosenicami. Ljudje sicer pridno obirajo gosenice s pese, ali popolnega uspeha le ni. Na prostorni njeni pri Nehvizdu je pobiralo pet ljudi gosenice s pese, ali nabrali so jih le 1 hektoliter na dan, kar ni povsem zadovoljiv uspeh. Zdaj so jih jeli preganjati s precej razredčenim sladkorjem in arzenikom zmešanem s saponinom, s katerim se maže pesa. Pri tej priliki se je pokazalo, da je goseničja zalega jako trdoživa, in da je ni mogoče usmrtiti z kemičnimi sredstvi. Gosenice, potopljene za 1 minuto v raztok 1 grama ciankalija in 100 gramov vode, se je, potegnjena iz tekočine, čez 5 minut spet oživila. Niti nitribencolova emulzija, niti arzenik nista učinkovala. Za izoliranje zdravih njiv se je obnesel naslednji poskus: gosenice so bile zagrajene z nasipom gašenega apna, kjer so ostale brez vsake hrane ob sobote zvečer do torka zjutraj, čez apno se niso ganile. Torej je gašeno apno priporočiti za izoliranje zdravih njiv od bolnih. Gosenice preležajo povprečno v 3 minutah 1 meter. Da se je ta nepridiprav tako razpasel ter uničil mestoma 50 odstotkov sladkorne pese, je dosti kriva suša, ki bi tudi že sama na sebi bila vzrok slabe letine vseh povod.

— Vojaška oproščanja in jesenska setev. Mnogo kmetijskih posestnikov je zaradi dela na polju oproščenih od vojaške službe. Večinoma so bili oproščeni do 30. septembra. Kaj pa potem? Vložiti morajo zopet prošnje na domobransko ministrstvo za podaljšanje oprostivte. Te prošnje se morajo kolekovati z 2 K in vložiti pri občinskem uradu, ki jih mora poslati na okrajno glavarstvo. Prav gotovo pa te prošnje ne bodo pravočasno rešene. Zato je domobransko ministrstvo odločilo, da smejo okrajna glavarstva takim oproščencem dovoliti, da ostanejo doma do rešitve prošnje; vendar pa okrajna glavarstva ne smejo takega dovoljenja dati za dalje kakor do dne 30. septembra. Če torej prošnje za podaljšanje oprostivte do 30. septembra še ne bodo rešene, potem bodo morali vsi kmetijski oproščenci dne 1. oktobra zopet k vojakom. Kakor navadno, se bodo potikali po vojašnicah brez dela in opravila po 3 ali 4 tedne ali še dalje in čakali na rešitve svojih prošenj in to v najvažnejšem času jesenske setve, ki je odločen za prihodnjo setev. V oktobru dozori koruza in ajda, katero je treba spraviti s polja; istotako se spravlja ravno v oktobru svinjska reja: repa in korenje. Ravno v oktobru seje kmet najbolj pšenico, rž in ječmen; ako se

ozimina ne poseje v oktobru, ampak šele pozneje, navadno nič ne velja. V tako važnem mesecu, kakor je za poljedelca oktober, je pač potrebno, da je gospodar doma pri svojem delu. Po ministrski odločbi pa bodo morali kmetski oproščen- ci ravno oktobra prekiniti svoje dopu- ste in iti v vojašnice, da tam čakajo na rešitev svojih prošelj. To nikakor ni prav, ker ravno v sedanjih resnih ča- sih, ko je živčje za ljudi in živino naj- večje važnosti, se mora z vso pozor- nostjo gledati na to, da se ne zamudi pri pridelovanju živeža noben ugoden trenutek, kajti vsaka zamuda pri kmet- skem delu se lahko z mirno vesti- jo primerja porazu na bojišču. Kmet, ki bo v oktobru dobro obdelal svojo njivo, bo pomagal pobijati sovražnika ravno tako kakor vojak na fronti. Zato pa mi pozivamo danes poljedelsko in domobransko ministrstvo v interesu države, naj pravočasno potrebno ukre- nejo, da bodo vojaki, ki so posestniki, v mesecu oktobru pri svojem delu doma, ne pa v vojašnicah. Skrbi naj se za to, da bodo vse prošnje za podaljša- nje oprostitve do 30. septembra tudi re- šene; ako bi pa to ne bilo mogoče, po- tem pa se naj da okrajnim glavarstvom pravico, dovoliti kmetiskim oproščen- cem, da smejo vsaj do 15. novembra čakati doma na rešitve svojih prošelj.

Lakota v Bosni. Z ozirom na inter- pelacije v ogrskem in avstrijskem pa- rlamentu o razmerah v Bosni in Herce- govini, je podal deželni načelnik v Sa- rajevo, general baron pl. Sarkotić, uredniku »Bosnische Post« naslednja pojasnila: Začasa srbsko-črnogorskega vpada je del domačega prebivalstva ne le podpiral sovražnika, nego tudi sode- loval pri pustošenju obmejnih okrajev, vsled česar je bilo potrebno, da se je do 100.000 mohamedancev iz teh okrajev in Sandžaka odpravilo v zapadne dele dežele, po invaziji pa zopet preselilo nazaj na njihove domove. To je storila z lastno močjo in lastnimi sredstvi de- želna vlada, ki jo sedaj krivično napa- dajo. Baron pl. Sarkotić priznava, da so začasa naše ofenzive proti Srbiji in začasa izganjanja Srbov in Črnogorcev iz Bosne-Hercegovine v obmejnih kra- jih izvršili mohamedanci in naše čete, ki so bile izdane, v ime osvete mnogo nasilij. Ta nasilja se seveda ne dajo opravičiti, a iz gori navedenega so raz- umljiva in pojmjliva. Deželni načelnik opozarja, da v Aradu in Bihaču, kjer je bilo v prvih mesecih vojne internira- nih do 500 Srbov, danes ni nobenega interniranca več ter so vsi ti zopet na svojih domovih. Ravno tako je vlada iz Bosne in Hercegovine pobegle Srbe, ki so jih bile naše čete ujele, zopet spre- jela v deželo. Kar se tiče aprovizacije, je izjavil baron pl. Sarkotić, da se je moralo že v mirnem času uvažati v okupirane dežele tretjina mele. V vojni so se vsled zadnjih slabih letinj raz- mere še poslabšale. Tudi Ogrska je ne- koliko pomagala s svojim žitom. Dej- stvo je, da je velik del prebivalstva vsled pomanjkanja masti preslabo hra- njen. Kakor javljajo orožniške postaje, je umrlo lakote do 200 oseb, in sicer v opustošenih obmejnih okrajih.

—**Ustanove za slovenske dijake in učence.** Južnoštajerska hranilnica v Celju bode oddala podpore iz jubilej- ske ustanove »Cesarja Franc Jožefa I.« in »Spodnještajerske jubilejne usta- nove« dijakom ali učencem slovenske narodnosti, ne oziraje se na kakovost in na mesto šole, katero obiskujejo. — Prosilci za podpore iz »Cesarja Franc Jožefa I.« jubilejske ustanove morajo biti pristojni v okraje: Šmarje pri Jel- šah, Gornji Grad, Šoštanj, Sevnica ali Vrnsko, oni za podporo iz »Spodnješta- jerske jubilejske ustanove« pa smejo biti tudi iz drugih krajev. Prošnje je vložiti do 1. septembra 1917 pri Južno- štajerski hranilnici v Celju ter priložiti njim ubožno spričevalo, domovnico in spričevalo o zadnjem minolem šolskem tečaju ter mora imeti prosilec najmanj prvi napredovalni razred. Visokošolci pa se morajo izkazati s spričevali o državnih izpitih, oziroma s potrdili dveh docentov glavnih predmetov v po- voljnih pri njima opravljenih zasebnih izkušnjah, z indeksom, ki svedočuje po- hajanje predavanj v minolem in vpis v tekočem tečaju. Podpore smejo do- biti tudi začetniki in javnih službah.

Vojaški pozdravi.

Iskrene pozdrave pošiljajo: Desetnik Kelvišar Ivan, Brusnice; desetnik Kerin Franc, Krško; desetnik Perne Alojzij, Sliv- nica; poddesetnik Ivančič Jožef, Koper; strelci: Dolničar Jakob, Šmartno pri Ljub- ljani; Hren Franc, Dobropolje; Pankovič Anton, Raka; Piletič Franc, Suhadole; Obad Alojzij, Koper; Česnik Anton, St. Peter na Krasi; Žumer Franc, Ljubljana; Gačnik Alojz, Dobropolje. — Predmojster

Josip Kogovšek, Dravljje; topničarji: Mar- tin Gašperin, Studor; Anton Avsec, Stude- denc pri Krškem; Franc Presker, Rajhen- burg; Martin Prek, Brest pri Ljubljani; Ja- kob Ajd, Slov. Bistrica; Anton Mikolič, Mala Hobanca; Martin Tepeš, Celje; Josip Vagner, Maribor; Anton Snofel, Maribor. — Četovodja Vinko Terčič, Ajdovščina; poddesetnik Ivan Očepek, Suha Dole; An- drej Perko, Škofja Loka; Anton Koman, Škofja Loka; Jožef Martinšek, Vrhovo pri Radečah; Potecin Andrej, Stari trg pri Lo- zu. — Desetnik Franc Kranjc, Doberna pri Celju; poddesetnik Repič Anton, Sv. Ju- rij ob Ščavnici; Osolin Tomaž, Domžale, Kolmanc Matevž; Jan. Oražen, Dolenja vas. — Pavlovčič Jožef, Idrija; Šubic Igna- cij, Poljane; Fabjan Jakob, Zgornja Plesni- ca; Kvas Alojz, Ljutomer; Noteh Vinko, Celje; Mezgec Franc, Istra; Leban Anton, Poljubi. — Erzetič in Miklavčič. — Četo- vodja Medvešek Peter, desetnik Zabuko- vec Franc; poddesetniki Čuk Franc, Pr- narčič Ivan, Mingon Ivan, Zanola Umberto, Mogorovič Franc, Knez Alojz, Vešnaver Marko; Kristan Jernej, Gubenšek Jožef. —

ZAHVALA.

Vsi goriški begunci, nastanjeni v lepi dobrépoljski dolini, se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo slavn. žu- pansstvu občine Vogersko, g. županu Antonu Žižmondu in g. tajniku Jožefu Bajtu za neumorno veliko skrb in pri- zadevanje v sedanjih težkih časih, po- sebno pa glede aprovizacije. Hvaležni se ščitimo, da so ne le obrnili pozornost na svoje občane, temveč tudi pritegnili k sebi ostale goriške begunce, ki so od svojih županstev popolnoma ločeni. Dasi ravno pričakujemo vedno s težkim srcem, kdaj nas bo glas miru pozval zopet v naše lepe, goriške kraje, mora- mo vendar priznati, da nas požrtvoval- no prizadevanje omenjenega župan- stva, oziroma njihovih članov v vseh slučajih tolaži, da nekoliko bolj zlahka pozabljamo naše žalostno begunsko stanje. — Končno smo dolžni tudi ve- liko zahvalo dobremu dobréposjskemu ljudstvu, ki zna uboge begunce spreje- mati z dobrim srcem ter jim tudi po- magati v vsakovrstnih zadevah. — Bog plačaj Vam vsem, ki ste znali nam za- puščenim prihiteti na pomoč. — Gori- ški begunci v Dobrépoljah na Dolenj- skem.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1:80, za dame K 1:50, za otroke K 1:20. Zaradi drage poštnine priporoča se naročiti za več parov skupa. Dobe se pri **Peter Ko- zina & Ko. v Ljubljani.**

Kupi se: 1951

1 pisalni stroj dobro ohranjen
6 Alberti-Znidaršičevih panjev.
V najem se vzame:
skladišče, klet ali drvarnica

za shrambo kuriva. Ponudbe sprejema iz prijaznosti **Ludovik Tomažič, Ljubljana, Katoliška tiskarna.**

Samostojna, razumna prodajalka, srednje starosti s kavčijo se sprejme za trgovino z modnim blagom za gospode. Ponudbe pod »samo- stojna« na upravo »Slovenca« do konca tega me- meseca. 1937

DELFABRO JANEZ,

kovaški mojster v Lokavcu, ima v zalogi razne železne predmete za kmetijstvo kakor šape, pikone, sekire, kladva, pikače ter razno drugo gospodarsko orodje. — To orodje pripelje dne

15. 8. 1917 v Log pri Vipavi, kjer je vsakomur na razpolago. — Vabijo se kmetje v nakup. 1974

Gospodinja

vešča hišnega, kuhinjskega in poljskega gospo- darstva, brez otrok, se sprejme takoj pod ugod- nimi pogoji v bližini Celja. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 1977, ako znamka za odgovor.

Cebula-česenj

Makovske-ogrske pokrajine veleprima kakovost, dobro dozorel, trpežen za zimske mesece, od- daja in razpošilja v vsaki množini od 100 kg dalje (prevoz prost tudi razven Kranjske dežele) na trgovce, zavode in bolnice, takoj ter v teku meseca avgusta po v primeru od strani ogrske vlade določenih maksimalnih cenah, prostro Ljubljana, solidno kalkulirano v vrečah po 50 kg, franko vreče, veletrgovina **Iv. A. Hartmann** n. sl. Aug. Tomažič, Ljubljana. 1942

Fran Marolt, Ljubljana, 800
Slovenske vojaške narodne pesmi
za K 1:50 ali K 1:80 se še dobe. Po pošti 20 v več. Najlepše darilo!

Zavod za promet z žitom ob času vojne
podružnica v Ljubljani
išče 1980

pisarniške prostore

obstoječe iz 10—12 sob. Ponudbe naj se blagovoli nasloviti na gornji naslov.

Posestvo s hišo

na prodaj pol ure od mesta Kranja.

Proda se v bližini Kranja ležeče posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem. Hiša obstoji iz dveh sob, kuhinje in pritlikin, vse v prav dobrem stanju. Lega je zelo zdrava. Posestvo bi bilo tudi za ka- kega vpokojenca, ki ima veselje do male kmetije. Vodnjak pri hiši. Zemlje je prideljene en oral go- zda, poteri 12 mernikov posestva njiv in nekaj travnika. Cena je 18.000 kron. Več se poizve v **Kranju št. 189**

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki smo je prejeli povodom smrti našega skrajnoljubljenega očeta, staroga očeta in tasta, gospoda

Josipa Strancar

bivšega posestnika na Uhanjah, preminulega v prognanstvu v Mokronogu, se tem potom najsrčneje zahvaljujemo. 1993
Posebno izrekamo zahvalo pč. duhovščini v Mokronogu in pč. g. Ivaou Hladnik, dež. in dr. poslancu za udeležbo pogreba; velecenj. občinstvu iz Mo- kronoga ter pregnancem iz Goriške za obilno spremstvo k zadnjemu počitku! R. Heiberg, Mokronog, Ustje, 9. avgusta 1917.

Družine: Strancar, Arh, Stibilj.

Potrti neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodni- kom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša srčno ljubljena sestra, oziroma svakinja in teta, gospodična

DORA KLOBOUŠ

c. kr. poštarica v Gorenji vasi

v soboto dne 11. avgusta ob 7. uri zjutraj, v petdesetem letu svoje dobe, previdena s tolažili svete vere, po krat- kem trpljenju preminula.

Truplo nepozabne pokojnice se bode v ponedeljek dne 13. avgusta 1917 ob 12. uri opoldne v hiši žalosti v Gorenji vasi blagoslovilo in nato prepeljalo v nja roj- stno hišo v Škofji Loki št. 122, odkoder se vrši pogreb ob 3. uri popoldne na mestno pokopališče.

Svete maše zadušnice za pokojnico se bodo daro- vale v več cerkvah.

Bodi ji ohranjen blag spomin!

GORENJA VAS—ŠKOFJA LOKA,
dne 11. avgusta 1917.

Žalujoči ostali.

(Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.) 1991